

Eýýup

1-nji bap

Eýýup we onuň maşgalasy

¹ Uz ýurdunda Eýýup atly bir adam bardy. Ol akýürekli, dogruçyl, Hudaýdan gorkýan we şerden gaça durýan adamdy. ² Onuň ýedi ogly bilen üç gyzy bardy. ³ Şeýle hem onuň ýedi müň goýun-geçisi, üç müň düýesi, müň öküzi, baş ýüz urkaçy eşegi we birtopar gul-gyrnaklary bardy. Ol ähli gundogarlylaryň arasynda iň baýydy.

⁴ Eýýubyň ogullarynyň hersi nobatma-nobat öz öýlerinde meýlis gurardylar we bile iýip-içmek üçin adam ýollap, üç uýasyny-da çagyrdardylar. ⁵ Meýlis gutaranyň ertesi ir bilen turup, Eýýup çagalaryny çagyrdardy. Ol: «Belki, çagalarym içlerinden Hudaýa gargynyp günä edendirler» diýip, olary päklemek üçin baş sanyna görä ýakma gurbanlyklaryny hödürlärdi. Eýýup hemişe şeýle ederdi.

Eýýubyň birinji synagy

⁶ Bir gün ylahy barlyklar Rebbiň huzurynda häzir bolmaga gelenlerinde, şeýtan-da olaryň arasy bilen geldi. ⁷ Reb şeýtandan: «Nireden gelýärsiň?» diýip sorady. Şeýtan Rebbe: «Bütin ýer ýüzüne aýlanyp, syňahat edip gelýäriň» diýip jogap berdi. ⁸ Reb şeýtana: «Sen gulum Eýýuba üns berdiňmi? Dünýäde onuň ýaly adam ýokdur; ol akýürekli, dogruçyl, Hudaýdan gorkýan we şerden gaça durýan adamdy» diýdi. ⁹ Şeýtan Rebbe şeýle jogap berdi: «Eýýup Hudaýdan ýöne ýere gorkýandyr öýdýäňmi? ¹⁰ Sen onuň özüni, maşgalasyny we bar mal-mülküni Öz penaňda saklaýarsyň ahyryn! Onuň elleriniň işine bereket berdiň, ýurtda mal-garasyny öňetdiň. ¹¹ Hany, Sen onuň mal-mülküne el urup bir gör, ol şonda Saňa gargynmazmyka?» ¹² Reb şeýtana: «Bolýar, goý, Eýýubyň ähli zady seniňki bolsun, ýöne onuň özüne degme» diýdi. Şeýdip, şeýtan Rebbiň huzuryndan çykyp gitdi.

¹³ Bir gün Eýýubyň ogullary bilen gyzlary uly doganlarynyň öýünde nahar iýip, şerap içip otyrdylar. ¹⁴ Bir çapar Eýýuba şeýle habar getirdi: «Biz öküzler bilen ýer sürüp ýörkäk, eşekler-de olaryň zynda otlap ýörkälär, ¹⁵ sabalyar üstümize çozup, mallary sürüp äkitdiler, hyzmatkärleriň-de baryny galyçdan geçirdiler. Saňa şu habary ýetirmek üçin diňe men gaçyp gutuldym». ¹⁶ Ol sözüni soňlamanka, ikinji bir çapar gelip: «Gökde ýyldyrym çakyp, goýunlarynyň we hyzmatkärleriň baryny ýakyp, küle öwürdi. Saňa şu habary ýetirmek üçin diňe men gaçyp gutuldym» diýdi.

¹⁷ Ol sözüni soňlamanka, üçünji bir çapar gelip: «Babyllar üç topar bolup düýeleriň üstüne çozdular-da, olary sürüp äkitdiler, hyzmatkärleriň-de baryny galyçdan geçirdiler. Saňa şu habary ýetirmek üçin diňe men gaçyp gutuldym» diýdi. ¹⁸⁻¹⁹ Ol heniz sözüni tamamlamanka, başga bir çapar: «Seniň ogullaryňdyr gyzlaryň uly doganlarynyň öýünde nahar iýip, şerap içip otyrkalar, çöl tarapdan bir güýçli tupan gelip, öýi tutuşlygyna ýumurdy. Öý ýaşlaryň üstüne ýykyldy we olaryň bary öldi. Saňa şu habary ýetirmek üçin diňe men gaçyp gutuldym» diýen habary getirdi.

²⁰ Eýýup ýerinden galyp, ýakasyny ýyrtdy, saçyny syrpy, ýüzünü ýere berip sežde etdi. ²¹ Ol:

«Ýalaňaç indim bu dünýä,

Ýalaňaç-da dolanaryn o dünýä,
Beren-de Rebdir, alan-da Rebdir.

Goý, Rebbiň adyna alkyş bolsun!» diýdi.

²² Eýýup bu agyr muşakgatlyklaryň astynda-da, Hudaýy ýazgaryp, günä etmedi.

2-nji bap

Eýýubyň ikinji synagy

¹ Başga bir gün ylahy barlyklar Rebbiň huzurynda gelenlerinde, şeýtan-da olaryň arasy bilen Rebbiň huzurynda häzir bolmaga geldi. ² Reb şeýtandan: «Nireden gelýärsiň?» diýip sorady. Şeýtan Rebbe: «Bütin ýer ýüzüne aýlanyp, syňahat edip gelýäriň» diýip jogap berdi. ³ Reb şeýtana: «Sen gulum Eýýuba üns berdiňmi?

Dünýäde onuň ýaly adam ýokdur. Ol akýürekli, dogruçyl, Hudaýdan gorkýan we şerden gaça durýan adamdy. Sen Meni Eýýuby sebäpsiz heläk etmäge öjükirdiň, ýöne ol entegem päkliginde mäkäm dur» diýdi. ⁴ Şeýtan Rebbe şeýle jogap berdi: «Ten deregine ten! Ynsan öz jany üçin bar zadýndan geçer.

⁵ Sen onuň süýegine we tenine el degrip gör, şonda-da ol Saňa gargynmazmyka?» ⁶ Reb şeýtana: «Bolýar, Eýýup seniň eliňde, ýöne onuň janyňy aýa» diýdi.

⁷ Şeýdip, şeýtan Rebbiň huzuryndan çykyp gitdi-de, Eýýubyň süýr depesinden dabanyňa çenli agyryly cybanlar çykardy. ⁸ Eýýup gaşanmak üçin bir küýze döwüginini aldy-da, külüň üstünde oturdy.

⁹ Eýýubyň aýaly oňa: «Entegem päkligiňi mäkäm saklap ýörmüsiň? Hudaýy näletle-de, öl» diýdi. ¹⁰ Emma Eýýup aýalyňa: «Sen akmak aýal ýaly gepleýärsiň. Hudaýdan ýagşylygy kabul edip, ýamanlygy kabul etmälimi?» diýip jogap berdi. Şunça hasratlaryň içinde-de Eýýup gepi-sözi bilen günä etmedi.

Eýýubyň üç dosty

¹¹ Eýýubyň üç dosty: teýmanly Elipaz, şuwaly Bildat we nagamly Sopar onuň başyna düşen belalar hakynda eşidip, öz bolýan yerlerinden ýola düşdüler. Olar Eýýuba duýgudaşlyk bildirip, göwnüne teselli bermäge gitmek üçin duşuşdylar. ¹² Olar Eýýuby uzakdan görüp, ony tanamadylar. Onuň dostlary ses edip aglaşdylar, ýakalaryny ýyrtyp, başlaryndan gum sowurdylar. ¹³ Eýýubyň dostlary ýedi gije-gündizläp onuň bilen bile yerde oturdylar. Derdi juda çökder bolansoň, hiç kim oňa söz gatmady.

3-nji bap

Eýýup sözi

¹ Ahyry Eýýup dil açdy we öz dünýä inen gününü näletledi. ² Ol şeýle diýdi:

³ «Goý, meniň doglan günüm gurasyn!

„Göwrede ogul çağa galdy“ diýlen gijä nälet siňsin!

⁴ Goý, şol gün garaňklyga öwürilsin!

Gökäki Hudaý şol günü unutsyn,

Onuň üstüne ýagty düşmesin!

⁵ Goý, şol günü garaňklyk, tüm garaňklyk gursasyn,

Bulutlar örtsün ony,

Garaňklyk ony gorka salsyn!

⁶ Şol gijäni zulmat gaplasyn,

Ol gije ýylyň günlerine girizilmesin.

⁷ Goý, ol önelgesiz gije bolsun,

Onda şatlykly owaz eşidilmesin!

⁸ Goý, günleri näletleýänler,

Liwýatany¹ oýarmagy başaryňlar

şol günü näletlesinler!

⁹ Daň ýyldyzlary şugla saçmasyn şol gün,

Ýşyga umyt baglasyn,

Ýöne ýşyk bolmasyn,

Daň şapagyna ýüzi düşmesin!

¹⁰ Çünki ol enemiň ýatgysyny ýapmady,

Hasraty meniň gözlerimden gizlemedi.

¹¹ Náme üçin dünýä inäýemde ölmändirin?

Göwreden çykan dessime jan bermändirin?

¹² Etege salynmasam boljak eken!

Emdirilmänler geçsem boljak eken!

¹³ Onda men häzir rahatlykda ýatardym,

Dynçlykda bolardym.

¹⁴ Haraba öwürülen binalary guran

Dünýäniň şalary, geňeşçileri bilen,

¹⁵ Öýlerini kümüşden dolduran,

Altyn toplan han-begler bilen dynçlykda bolardym.

¹⁶ Náme üçin öli doglan çağa dek,

Ýagta gözi düşmedik çağa dek ýere gömülmändirin men.

¹⁷ Ol ýerde pisler pislikden el çekýärler,

Ýadawlar-da dynç alýarlar.

¹ Liwýatan – gadymy rowaýatlardaky deňiz peläketi. Sözlüğe seret.

¹⁸ Ol ýerde ýesirler asudalykdadyr,
Olar gözegçileriniň seslerinden dynçdyr.

¹⁹ Baý-da, garyp-da bardyr ol ýerde,
Gullar-da hojajynlaryndan azatdyr.

²⁰ Näme üçin jebir-jepa çekýäne nur,
Kalby hasratla-da ömür berilýär?

²¹ Ajaly arzuw edýärler, ajal gelmeýär,
Ony gizlenen hazynadan köp agtarýarlar.

²² Gabyr tapanlarynda, şatlanýarlar,
Joşup, şowhun edýärler.

²³ Näme üçin ýoluny görüp bilmeýäne,
Hudaýyň tümlüge gaplanyňa ömür berilýär?

²⁴ Çörege derek ahy-zar ýuwudýan,
Ahy-nalalarym edil suw kimin dökülýär.

²⁵ Hakykatdanam, gorkym başma gelýär,
Heder edenim-de üstümden inýär.

²⁶ Mende ne rahatlyk bar,
Ne-de asudalyk, ne-de dynçlyk bar,
Diňe tükeniksiz muşakgat gelýär».

4-nji bap

Elipazyň sözi

¹ Teýmanly Elipaz söze başlap, şeýle diýdi:

² «Seniň bilen söleşmäge synanyssak, saňa agyr degmezmi?
Gelemekden saklanyp bilýän barmy näme?

³ Ine, sen köplere tälim berdiň,
Ejizlere medet berdiň.

⁴ Sözlериň büdreýänlere goldaw boldy,
Ikirjiňlenýänleri berkitdiň.

⁵ Emma indi öz başyňa gelende, ruhdan düşýän,
Bela uçraňda, özüni ýitirýän.

⁶ Ynamyň Hudaýdan gorkmakda,
Umydyň päk durmuşda dälmi?

⁷ Ýadyňa sal, heý, bigünäniň ýogalany barmy?
Dogruçyllaryň heläk bolany barmy?

⁸ Görşüme görä pislik sürümini geçirip,
Hasraty ekýänler,
Şony-da orýandyrlar.

⁹ Olar Hudaýyň demi bilen heläk bolýarlar,
Onuň gazaby bilen ýok bolýarlar.

¹⁰ Arslanyň arryldysy, gazaply şiriň sesi kesilýär,
Çaga arslanlaryň dişleri syndyrylýar.

¹¹ Güýçli arslan awsyzlykdan heläk bolýar,
Ene arslanyň çagalary pytradylýar.

¹² Maňa gizlinlikde bir söz geldi,
Gulagyma bir pýsyrdy ildi.

¹³ Gijeki görnüşlerden dörän pikirler içinde,
Ynsanlary agyr uky basýan mahalynda,

¹⁴ Meni gorky, titreme gaplady,
Bütin bedenim sarsdy.

¹⁵ Bir ruh yüzümi syrýp geçip gitdi,
Endamymyň tüýleri syh-syh boldy.

¹⁶ Ol ümsüm durdy,
Ýöne onuň keşbini saýgaryp bilmedim.
Gözümiň alnynda bir syrat durdy,
Ümsümlikdi, soň bir ses eşitdim:

¹⁷ „Heý-de, ynşan Hudaýdan dogry bolup bilermi?
Ynsan öz Ýaradyjysyndan päk bolup bilermi?“

¹⁸ Ol hatda Öz gullaryna ynam etmeýär,
Öz perişdelerinden ýalňyşlyk tapýar.

¹⁹ Onsoň Ol toýundan ýaradylan ynsana neneň ynam etsin!
Olaryň esasy tozdandyr,
Olar güýeden tiz gyrylýandyrlar.

²⁰ Ertir bilen agşam aralygynda ýitirim bolýarlar,
Hiç kimiň gözüne ilmän ebedi ýok bolýarlar.

²¹ Olaryň ömür tanaplary kesilip,
Dünýäden paýhassyz ötüp gidýärler».

5-nji bap

Elipazyň sözi

¹ «Hany, çagyr, jogap beren tapylarmyka?
Sen perişdeleriň haýsyna ýüzlenjek?

² Akmagy gahar-gazap öldürýär,
Nadany gabanjaňlyk ýok edýär.

³ Kök urýan akmaklary gördüm,
Emma olaryň öýleri duýdansyz näletlendi.

⁴ Çagalary howpsuzlykdan uzakdyr,
Adalatdan mahrum edilýärler olar,
Howandarlyk edýän ýokdur olara.

⁵ Açlar akmaklaryň hasylyny iýýärler,
Ony tikenleriň arasyndan ýygyp alýarlar,
Açgözler baýlyklaryny ýuwudýarlar.

⁶ Çünki muşakgatlyk toprakdan çykmaý,
Hasrat-da ýerde bitmez.

⁷ Uçgunyň ýokaryk uçuşy dek,
Ynsan hasrat üçin dogulýar.

⁸ Men bolsam Hudaýa yüz tutardym,
Dawamy Oňa tabşyrdym.

⁹ Ol akyla sygmajak, beýik işleri edýär,
San-sajaksyz gudratlary görkezýär.

¹⁰ Ýer yüzüne ýagış ýagdyryp,
Meýdanlary suwaryan-da Oldur.

¹¹ Ol kemsidilenleri arşa çykarýar,
Gussalylar howpdan dynýar.

¹² Hilegärleriň niýetlerini bozýar Ol,
Guran hilelerini puja çykarýar.

¹³ Akyllysyraýany öz hilesinde tutýar,
Mekirleriň maslahaty ýele sowrulyar.

¹⁴ Gündizleri garaňkylyga öwrülüp,
Gündiziň günortany gije dek sermeşip gezýärler.

¹⁵ Ol mätäçleri gylyçdan,
Güýçlileriň dilinden
hem elinden halas edýär.

¹⁶ Şeýdip, pukaralarda umyt bolýar,
Adalatsyzlyk agzyny ýumýar.

¹⁷ Gör, nähili bagtly Hudaýyň terbiýeleýäni!
Gudratygüýçliniň temmisini ret etme.

¹⁸ Çünki ýaralaýan-da Ol, saraýan-da Ol,
Şikes ýetirýän-de Ol, şypa berýän-de Ol.

¹⁹ Ol seni alty betbagtçylykdan gutarar,
Ýedinjiden-de saňa zyýan ýetmez.

²⁰ Ol seni açlykda ölümden,
Uruşda gylyçdan gutarar.

²¹ Ol seni duzly dilden gorar,
Gyrgyn gelende, sen gorkmarsyň.

²² Gyrgynyň, açlygyň üstünden gülersiň,
Yabany haýwanlardan heder etmersiň.

²³ Meýdan daşlary bilen dil tapysarsyň,
Yabany haýwanlar bilen agzybir bolarsyň.

²⁴ Çadyryňyň asudalykdadygyny bilersiň,
Süriňe göz aýlaňda, sany tükel bolar.

²⁵ San-sajaksyz nesil görersiň,
Zürýatlaryň ýaýladaky otlar kimin bolar.

²⁶ Öz möwsümünde harmana ýygnalýan galla desseleri dek
Sen hem gabra gojalyp girersiň.

²⁷ Derňew geçirdik, bu hakykatdyr,
Muny diňle-de, özüň üçin belläp al».

6-njy bap

Eýýubyň jogaby

¹ Eýýup şeýle jogap berdi:

² «Wah, derdim ölçelsedi,
Betbagtlygym terezide çekilsedi!

³ Deňiz çägelerindenem agyr çykardy,
Şonuň üçin men oýlanyşyksyz gepledim.

⁴ Çünki Gudratygüýçliniň oklary içimde,
Ruhum olaryň zäherini içýär,

- Hudaýyň howplary garşy hatarlanan.
⁵ Ýabany eşek otlagdaka aňňyrarmy?
 Ýa öküz ahrynyň başynda molaýarmy?
⁶ Tagamsyz zat duzsuz iýilýärimi?
 Yumurtganyň agynda tagam barmy?
⁷ Beýle naharlara işdäm ýok,
 Bular ýüregimi bulayarlar.
- ⁸ Wah, arzuwym hasyl bolup,
 Hudaý maňa umyt bersedi!
⁹ Kerem edip, Hudaý janym alsady,
 Elini uzadyp, ömür tanapymy kessedil!
¹⁰ Bu maňa teselli bolardy,
 Güýçli dert içinde hem begenerdim,
 Çünki men Mukaddes Bolanyň sözlerini ret etmedim.
- ¹¹ Garaşmaga güýjüm barmy nä?
 Sabyr etmäge soňum barmy nä?
¹² Daşdanmy güýjüm?
 Bürünçdenmi tenim?
¹³ Alaçsyz galanymda,
 Özüme ýardam etmäge güýjüm ýetermi?
- ¹⁴ Dostuna mähirlik etmeyän,
 Gudratygüýçliden gorkmagy ret edýändir.
¹⁵ Dostlarym akaba ýap kimin durnuksyzdyr,
 Akar suwly çeşmeler kimindir.
¹⁶ Çeşmeler buzlar erände daşýarlar,
 Gar suwlaryndan dolýarlar.
¹⁷ Jöwzada çeşmeler guraýarlar,
 Gaýyp bolýarlar yssyda.
¹⁸ Kerwenler ýollaryndan sowlup,
 Suw gözleginde entäp heläk bolýarlar.
¹⁹ Suw agtarýarlar Teýmanyň kerwenleri,
 Şebanyň ýolagçylar umytda bolýarlar.
²⁰ Olar ynam edendikleri üçin utanýarlar,
 Ol ýere gelip, ruhdan düşýärler.
²¹ Siz hem meniň üçin şol çeşmeler ýaly bolduňyz,
 Betbagtlygymy görüp gorkýarsyňyz.
²² Men size: „Maňa zat beriş,
 Baýlygynyňzdan beriş“ diýdimmi?
²³ „Meni duşman elinden halas ediň,
 Meni garakçylaryň elinden yzma satyn alyň“ diýdimmi ýa?
- ²⁴ Maňa öwrediň, onsoň dymaýyn,
 Ýalňyşymy düşündiriň.
²⁵ Dogry sözler güýçlidir!
 Ýöne siziň boş sözleriňiz nämäni subut edýär?
²⁶ Sözlerimi düzederin öýdýärsiňizmi?
 Ejiňiň gepini ýele sowurýarsyňyzmy?
²⁷ Hatda ýetim üçin bije atarsyňyz,
 Dostuňyza baha kesersiňiz.
²⁸ Indi merhemet edip, maňa serediň,
 Ýüzüňize bakyp, ýalan sözläp bilmen.
²⁹ Gowuja pikirleniň, adalatsyzlyk etmäň,
 Ýañadan garaň, men hakdyryn.
³⁰ Agzymdan nähak söz çykýanmydyr?
 Betbagtlygy gören dälidirin öýdýärsiňizmi?»

7-nji bap

Eýýubyň sözi

- ¹ «Ynsanlaryň ýerdäki durmuşy juda müşgil dälmi?
 Güzerany günlükçiniň güzerany ýaly dälmi?
² Kölegäni küýseýän gul,
 Muzduna garaşan günlükçiler kimin,
³ Kysmatyma boş aýlar ýazyldy,
 Muşakgatly gijeler bellenildi.
⁴ Düşegime geçip: „Haçan turarkam?!“ diýýän,
 Emma gije gutarnyksyz gijä öwrülýär,
 Iki ýana urnup, daňymy atyýan.
⁵ Bedenim gurtur kesmekler bilen örtülendir,
 Hamym kesmekläp, soňam iriň akýar.
⁶ Günlerim dokmaçynyň mäkisinden çalt,

- Olar umytsyzlykda geçip barýar.
⁷ Unutma, eý, Hudaý, ömrüm bir demdir,
 Gaýdyp ýagşylyga gözüm düşmez.
⁸ Gözleriň meni şu pursat görýär,
 Ýöne mundan beýläk meni görmersiň,
 Gözleriň meni gözlär, emma meni tapmarsyň.
- ⁹ Buludyň selçeňläp, gaýyp bolsy deý,
 Ölüler dünýäsine gidenler-de yzlaryna dolanmazlar.
¹⁰ Öýlerine gaýdyp gelmezler,
 Öz mekanlary olary tanamaz.
¹¹ Şonuň üçinem ümsüm boljak däl,
 Janymyň ýangyjyna geplejek,
 Ajy hasrat bilen şikaýat etjek.
¹² Meni göz astynda saklaryň ýaly,
 Men deňiz ýa deňiz aždahasymy näme?
¹³ Düşegim maňa teselli berer,
 Çarpaýam zeýrenjimi diňdirer diýsem,
¹⁴ Meni düşsler bilen gorkuzýaň,
 Görnüşler bilen ýüregimi ýarýaň.
¹⁵ Şu tendede ýaşandan,
 Boglup ölenim gowudyr.
¹⁶ Men janymdan doýdum; bu dünýä baky gelen dälidirin,
 Meni öz günüme goý, çünki ömrüm bir demdir.
- ^{17–18} Ynsanlary beýgeldip,
 Olara üns bereriň ýaly,
 Her säher idäp,
 Her salym synaryň ýaly,
 Olar kim bolupdyrlar?
¹⁹ Haçana deňeç meni göz astynda saklajak,
 Tüýküligimi ýuwutmaga-da ýeke goýjak dälmi indi?
²⁰ Günä etsem, Saňa zelesi näme
 eý, ynsan Gözegçisi?
 Näme üçin meni Özüňe garşyda etdiň?
 Näme üçin men Saňa yük boldum?
²¹ Näme üçin ýazyklarymy bagyşlap,
 Etmislerimi ötmeyäň?
 Çünki indi gabra girerin,
 Meni agtararsyň, ýöne tapmarsyň».

8-nji bap

Bildadyň sözi

- ¹ Onsoň şuwaly Bildat şeýle diýdi:
² «Haçana deňeç şeýle gürljek?
 Agzyňdan çykýan sözler
 güýçli şemal deý dereksiz.
³ Heý-de, Hudaý adalaty bozýanmydyr?
 Gudratygüýçli hakykaty ýoýýanmydyr?
⁴ Ogullaryň Hudaýa garşy günä eden bolsalar,
 Hudaý-da olara ýazyklaryna görä jeza berendir.
⁵ Eger Hudaý agtarsaň,
 Gudratygüýçlä ýalbarsaň,
⁶ Päk we dogruçyl bolsaň,
 Elbetde, Ol seniň üçin aýaga galar,
 Sylaglap, hojalygyny dikelder.
⁷ Öňüň ujypsyz-da bolsa,
 Soňuň beýik bolar.
- ⁸ Owalky nesillerden sora-da,
 Olaryň ata-babalarynyň derňewine nazar sal.
⁹ Çünki biz dünkilerdiris,
 Bilýän zadymyz ýokdur,
 Ýerdäki ömrümüz kölege kimindir.
¹⁰ Olar saňa öwretmezlermi, aýtmazlarmy,
 Ýüreklerindäki sözleri dile getirmezlermi?
- ¹¹ Batgasyz ýerde gargy bitermi?
 Suwsuz ýerde gamyş ösermi?
¹² Olar entek gökkä, orulmanka,
 Otlardan öň guraýarlar.
¹³ Hudaýy unudan her kesiniň soňy-da şeýle gutarar,
 Hudaýsyzlyň umydy öler.

- ¹⁴ Bil baglaýany berk däldir,
Daýanyany möýüň kerebi kimindir.
¹⁵ Öýüne söýenýär, ýöne ol ýykylar,
Oňa berk ýapysýar, ýöne ol çagşar.
¹⁶ Hudaýsyzlar güneşde gülleýän ösümlük kimin,
Olaryň şahalary tutuş бага ýaýraýar.
¹⁷ Kökleri daş üşmekleriniň daşyna oralyp,
Daşlaryň arasynda ýatýandyr.
¹⁸ Eger ýerlerinden goparylsa,
Yer inkär edip: „Seni görmedim“ diýer.
¹⁹ Şady-horramlygy uzaga çekýän däldir olaryň,
Olaryň yerini başgalar tutarlar.

²⁰ Hudaý akýürekliňi terk etmez,
Pislik edýäne ýardam bermez.
²¹ Ol ýene agzyňy gülküden,
Lebleriňi şadyýan owazdan doldurar.
²² Duşmanlaryň uýada galar,
Pisleriň çadyry weýran bolar».

9-njy bab

Eýýubyň jogaby

- ¹ Eýýup şeýle jogap berdi:
² «Dogrusy, munuň şeýledigini men bilýän,
Ýöne Hudaýyň önünde ynsan neneň dogry bolup biler?
³ Hudaý bilen jedelleşmek islän,
Onuň müňde bir sowalynda-da jogap berip bilmez.
⁴ Hudaý paýhaslydyr, gudratlydyr,
Onuň garşysyna gidip, Ondan üstün çykan barmydyr?
⁵ Ol daglary yerinden süýşürýär, ýöne muny bilmeyärler,
Gazabyna daglary ters düňderýär.
⁶ Ol ýeri sarsdyryp,
Onuň sütünlerini titredýär.
⁷ Ol Güne buýruk berýär – gün dogmaýar,
Ýyldyzlary möhürläp, gadagan edýär.
⁸ Onuň ýeke Özi gögi ýaratdy,
Ol deňiz tolkunlarynyň üstünde gezyär.
⁹ Uly Ýedigini, Oriony,
Ülkeri we günorta ýyldyzlaryny ýaradan Oldur.
¹⁰ Akyla sygmajak beýik işleri,
Sansyz täsin işleri edýän-de Oldur.
¹¹ Ine, Hudaý gapdalymdan geçýär, emma Ony görmeýärin,
Geçip gidýär, ýöne Oňa gözüm düşmeýär.
¹² Ol tutup äkidýär – ony saklap biljek barmy?
„Edýäniň näme?“ diýip biljek barmy Oňa?
¹³ Hudaý gazabyndan dönmez,
Rahabyň² kömekçileri Onuň ayak astyna düşýär.

¹⁴ Onsoň men Oňa nädip jogap berip bileýin,
Jedelleşmäge sözleri nireden tapyýyn?
¹⁵ Bigünä bolsam-da, Oňa jogap berip bilmerin,
Hökümdaryma rehim et diýip ýalbararyn.
¹⁶ Çagyranymda, maňa jogap berenem bolsa,
Onuň meni diňlejekdigine ynam etmeýän.
¹⁷ Ol başyma hasarat inderýär,
Nähak ýere ýaralarymy artdyrýar Ol.
¹⁸ Maňa dem almaga salym bermeýär,
Ol kalbymy hasratdan doldurýar.
¹⁹ Güýç synalsa, elbetde, Ol güýçli çykar!
Sorag adalatlylyk hakda bolsa, kim Hudaýa höküm edip biler?
²⁰ Bigünä bolsam-da, öz dilim maňa höküm eder,
Akýürekli bolsam-da, ol meni nähak çykarar.
²¹ Men akýürekli, ýöne parhy ýok maňa,
Men öz durmuşymy ýigrenýärin.
²² Barybir, şonuň üçinem
„Ol akýürekli-de, pisi-de ýok edýär“ diýýän.
²³ Betbagtçylyk duýdansyz ölüm getirende,
Ol bigünäleriň başyndan inen bela gülyär.
²⁴ Dünýä pisleriň eline berlendir,
Dünýä häkimleriň gözlerini baglaýan Oldur.

Eger Ol bolmasa, onda kim?

- ²⁵ Günlerim çapardan çalasyndyr,
Ýagşylyk görmezden çalt geçip barýar.
²⁶ Gyzyly gaýygy deýin,
Awuna okdurylýan bürgüt deý
gaýyp barýar.
²⁷ „Arzymy unudaýyn,
Ýüzümi ýagtyldyp, şat bolaýyn“ diýsem,
²⁸ Ähli muşakgatlyklarymdan eýmenýän,
Çünki Seniň meni bigünä saýmajagyňy bilýän.
²⁹ Barybir höküm edilerin,
Näme üçin ýöne ýere jan edýän?
³⁰ Gar suwuna yuwunup,
Ellerimi aşgar bilen tämizlesem-de,
³¹ Sen meni laý çukura taşlarsyň,
Hatda öz eşiklerime ýigrenji görnerin.
³² Çünki Oňa jogap bererim ýaly,
Kaza bile giderimiz ýaly,
Ol ynsan däl ahyryn!
³³ Wah, ikimizi-de diňläp,
Elini üstümize goýar ýaly,
Aramyzda bir aracy bolsady!
³⁴ Hasasyny depämden aýyrsady Hudaý,
Üstümden howp abandyrmasady!
³⁵ Şonda men gorkman geplärdim,
Bu halda welin, hiç zat edip bilmeýärin».

10-njy bab

Eýýubyň sözi

- ¹ «Durmuşymy ýigrenýärin,
Erkinlik bilen arz ederin,
Ajy hasratdan geplärin.
² Hudaýa diýerin: „Maňa höküm etme,
Meni nämede günäkärleýäniňi aýt“.
³ Meni ezmek, Öz eliň işini ret etmek,
Pisleriň dildüwşüginini goldamak
Saňa gowumy?
⁴ Sende ynsan gözleri barmy?
Ynsanyň görşi dek görýäňmi?
⁵ Günleriň ynsanyň günleri ýaly däldir,
Ynsanyň ýyllary ýaly däldir ýyllaryň,
⁶ Şonda-da etmiş agtarýarsyň,
Günä gözleýärsiň menden.
⁷ Ýazyksyzdygymy,
Eliňden hiç kimiň halas etmejekdigini bilýän.
⁸ Elleriň maňa biçim berdi, meni ýaratdy,
Indi bolsa meni heläk etmekçi bolýaň.
⁹ Ýadyňa sal! Sen meni toprakdan ýaratdyň,
Indi ýene-de topraga öwürjekmi meni?
¹⁰ Meni süýt kimin dökmänmidini?
Peýnir kimin gataltmanmydyň?
¹¹ Meni süňkler we siňirler bilen birleşdirdiň,
Et hem deri bilen örtüň.
¹² Maňa ýaşayyş berdiň, merhemet etdiň,
Aladaň janymy gorap saklady.

¹³ Emma bulary ýüregiňde gizlediň,
Hyýalyňda şeýle zatlaryň bardygyny bilýärin.
¹⁴ Günä etsem, göz astyňda saklaýarsyň,
Etmişimi jezasyz goýmaýarsyň.
¹⁵ Günäli bolsam, dat günüme!
Bigünä bolsam-da, başymy ýerden galdyryp bilemok,
Çünki uýada galan men, agyrdyr derdim.
¹⁶ Şir kimin topulyaň galdyrsam başym,
Gudratlaryňy maňa garşy ulanyýarsyň.
¹⁷ Tazededen maňa hüjüm edýärsiň,
Maňa bolan gahar-gazabyň möwç alýar,
Garşyma goşun üstüne goşun getirýäň.

¹⁸ Näme üçin meni ýagty ýalança inderdiň?

²Rahap – gadymy rowaýatlarda duş gelýän äpet deňiz jandary. Sözlüğe seret.

Wah, hiç kim görmänkä ölen bolsadym.
¹⁹ Dünýä inmedik ýaly bolup,
 Göwreden göni gabra gitsem boljak eken.
²⁰ Günlerim gysgadyr,
 Meni öz günüme goý!
^{21–22} Garaňky, tüm garaňky dünýä,
 Zulmatdan, tümlükden doly dünýä
 Ýagtylygy garaňkylyk ýaly bolan diýära gitmezimden öň,
 Goý, biraz ynjalyk tapaýyn özüme».

11-nji bap

Soparyň sözi

¹ Nagamly Sopar şeýle diýdi:
² «Köp söze jogap berilmesinmi?
 Ýaňrany sözleri aklasyňmy?
³ Ýaňralygyň beýlekileri dymdyrar öýdýäňmi?
 Masgaralanyňda, özüňem utandyrylmazmykaň?
⁴ Çünki sen: „Taglymatym sapdyr,
 Men Hudaýyň nazarynda päkdirin“ diýýäň.
⁵ Wah, Hudaý geplese di,
 Saňa garşy dil ýarsady.
⁶ Ol saňa paýhasyň syrlyny düşündirsedi!
 Çünki paýhas köptaraplydyr.
 Sen bilgin, Hudaý etmişleriň käsini unutdy.
⁷ Hudaýyň syrlyna akyl ýetirip bilermiň?
 Gudratygüçliniň aňry çäginde ýetip bilermiň?
⁸ Olar gökdenem beýikdir, sen näme edip bilýäň?
 Ölüler dünýäsindenem çuňdur, sen näme bilýäň?
⁹ Olaryň ölçeği älemden uzyn,
 Deňizden giňdir.
¹⁰ Eger Ol gelip, seni zyndana atsa,
 Höküm etmek üçin çagyrsa, kim Ony saklap biler?
¹¹ Çünki Ol ýalaňçylary bilýändir,
 Ol pislige görübem, oňa üns bermezmi?
¹² Ýabany eşekden ynsanyň dogulmaýşy ýaly,
 Akmagyň-da aklyly goyalmaz.
¹³ Ýüregiňi Oňa bagyşlap,
 Elleriňi Hudaýa tarap uzatsaň,
¹⁴ Pis işleriňi bes etseň,
 Çadyryňda etmişe orun bermeseň,
¹⁵ Şonda sen uýatly başyňy galdyrarsyň,
 Berk durarsyň, gorkmarsyň.
¹⁶ Muşakgatyňy unudarsyň,
 Akyp giden suwlar dek ýatlysyň ony.
¹⁷ Günorta çagyndanam ýagty bolar ömrüň,
 Säher deý bolar garaňkylygyň.
¹⁸ Umytlydygyň üçin arkaýyn bolsaryň,
 Goralarsyň, howpsuzlykda dynç alarsyň.
¹⁹ Ýatanyňda seni gorkuzan bolmaz,
 Köpler saňa ýaranjaňlyk ederler.
²⁰ Emma pisler umytdan el üzerler,
 Gaçara ýerleri bolmaz olaryň,
 Umyt uçgunlary söner».

12-nji bap

Eýýubyň jogaby

¹ Eýýup şeýle diýdi:
² «Siz bar zady bilýänsiňiz,
 Siz ölerde, paýhas-da siz bilen öler!
³ Meniň-de akylym siziňki ýaly,
 Men-de sizden kem dälidirin,
 Bu zatlary bilmeýän barmy?
⁴ Öz dostlaryma gülki boldum!
 Hudaý çagyrdym, Ol-da maňa jogap berdi,
 Dogruçyl, päk bolsam-da, men ile gülki!
⁵ Dertsizler betbagtlaryň üstünden gülýärler,
 Būdreyänleri itip göýberýärler.
⁶ Garakçylaryň çadyrlary asuda,

Hudaýy gazaplandyranlar howpsuz,
 Olaryň güýji ýeke-täk hudaýydyr.

⁷ Haýwanlardan sora, olar saňa öwrederler,
 Gökdäki guşlardan sora, olar saňa aýdyp bererler.
⁸ Ýerden sora, saňa öwreder ol,
 Deňziň balyklary saňa aýdyp bererler.
⁹ Muny Rebbiň eliniň edendigini
 Bularyň haýsýsý bilýän dälidir?
¹⁰ Her bir jandaryň jany,
 Bütün adamzadyň demi Onuň elindedir.
¹¹ Agzyň tagamy dadysy deý,
 Gulagam sözleri seljermizmi?
¹² Paýhas garrylarda,
 Düşünje uzak ömürdedir.
¹³ Paýhasam, gudratam Hudaýdadyr,
 Öwüt-de, danalyk-da Onuňkydyr.
¹⁴ Hudaýyň ýykanyny hiç kim dikeldip bilmez,
 Onuň gabanyňy hiç kim boşadyp bilmez.
¹⁵ Hudaý suwlary togtatsa, bar zat guraýar,
 Iberse-de, dünýäni sil alýar.
¹⁶ Gudratam, paýhasam Onuňkydyr,
 Aldan-da, aldanan-da Onuňkydyr.
¹⁷ Ol hökümdarlary kemsidip,
 Kazylary akmaklara öwürýär.
¹⁸ Ol şalaryň guşagyny gowşadyp,
 Billerine ýüp baglaýar.
¹⁹ Ruhanylary kemsidip,
 Güýçlileri agdarýar.
²⁰ Ynamly maslahatçylary dymdyryp,
 Ýaşululary aklyndan mahrum edýär.
²¹ Şazadalary ile ryswa edýär Ol,
 Güýçlileri ýaragsyzlandyryr.
²² Garaňkylyk jümmüşiniň syrlyny açýar,
 Tüm garaňkylygy ýagtylyga öwürýär.
²³ Milletleri beýgeldip, yzysüre ýok edýär,
 Milletleri artdyryp, olary sürgün edýär.
²⁴ Baştutanlary aklyndan azasdyryp,
 Ýolsuz çölde ykdýran-da Oldur.
²⁵ Olar garaňkyda ysýksyz sermeleşip ýörýärler,
 Olary serhoş kimin entiredýär».

13-nji bap

Eýýubyň sözi

¹ «Bularyň baryny gözlerim gördi,
 Gulagym eşidip düşündim.
² Siziň bilýäniňizi men-de bilýärin,
 Men sizden kem dälidirin.
³ Emma men Gudratygüçli bilen gepleşip,
 Dawamy Hudaý bilen etmek isleýän.
⁴ Siz bolsa ýaramy ýalan sözler bilen bejerýäňiz,
 Baryňyz dereksiz lukmanladyrsyňyz.
⁵ Wah, siz bütünleý dymadyňyz!
 Ana, şonda siz paýhasly bolardyňyz!
⁶ Diňläň meniň delillerimi,
 Gulak goýuň, meniň çekişmelerime!
⁷ Hudaýyň adyndan nähak sözleri sözlejekmi?
 Hileli sözler aýtjakmy Onuň adyna?
⁸ Sizmi Hudaýyň tarapyny tutjak?
 Onuň üçin dawa etjek?
⁹ Hudaý sizi synasa, synagdan geçermikäňiz?
 Ynsanyň ynsany aldaýşy ýaly,
 Ony-da aldap bilermiňkäňiz?
¹⁰ Hudaýyň tarapyny gizlin tutsaňyz,
 Ol sizi hökman jezalandyryr.
¹¹ Onuň şan-şöhraty sizi eýmendirip,
 Gorkusy üstünize abanmazmy?
¹² Nakyllaryňyz kül deý dereksizdir,
 Delilleriňiz hiç bir esassyzdyr.
¹³ Indi siz dymyň-da, maňa geplemäge gezek beriň,
 Men başa gelenini göreýin.

- 14 Tenimi dişim bilen tike-tike edip,
Janymy öz elimde goýaýyn.
- 15 Ol meni öldürer, mende umyt ýok.
Ýollarymyň dogrudygyny Oňa subut ederin.
- 16 Ine, şu meniň gutulysym bolar,
Çünki hudaýsyzlar Onuň huzuryňa baryp bilmez.
- 17 Sözlerime dykgat bilen gulak goýuň,
Aýdýanlarym gulagyňyzda galsyn.
- 18 Men dawamy taýýarladym,
Aklanjagymy bilýärim.
- 19 Kim meniň bilen jedel etjek?
Şondan soň lal-jim bolup ölerdim.
- 20 Ýa, Hudaý, meniň iki islegimi ýerine ýetiräý,
Şonda men Senden gizlenmerin:
- 21 Menden eliňi çek,
Meni Öz howpuňdan azat et.
- 22 Onsoň meni çagyry, men-de jogap bereýin,
Ýa-da men gepläýin, Sen maňa jogap ber.
- 23 Etmişlerim, günälerim köpmüdir?
Maňa ýazygymy, günämi görkez.
- 24 Näme üçin menden ýüzüňi gizläp,
Meni Özüňe duşman saýýarsyň?
- 25 Ýeliň gaçyran ýapragyny eýmendirjekmi?
Gury samany kowalajakmy?
- 26 Maňa garşy aýyplamalar ýazýarsyň,
Ýaşlykdaky etmişlerimi miras berýärsiň.
- 27 Aýaklaryma künde urýarsyň,
Her bir ädimimi garawullap,
Aýak yzlaryma çenli barlaýarsyň.
- 28 Ynsan bir çüýrän zat,
Güýe degen eşik kimin dargaýar».

14-nji bap

Eýýubyň sözi

- 1 «Aýaldan doglan ynsanyň ömri gysga,
Derdi köp bolýandyr.
- 2 Ol gül kimin açylýar, solýar,
Kölege kimin ýityär, yz galmaýar.
- 3 Meniň ýala dagam göz dikýäňmi Sen?
Höküm etmek üçin meni huzuryňa getirýäňmi?
- 4 Kim haramdan tämizi çykaryp bilýär?
Hiç kim!
- 5 Ynsanyň günü sanalgydyr,
Aýlarynyň sany kesgitlenenidir,
Olar Seniň bellän çäkleriňden geçip bilmeýärler.
- 6 Olardan gözüňi aýyr, öz günlerine goý,
Iş gününü soňlan işçi dek
Dyňç alsynlar.
- 7 Hatda agaja-da umyt bardyr,
Ol çapylsa, ýene gögerer,
Pudaklary egsilmez.
- 8 Köki ýerde garrap,
Töňňesi toprakda gurap gitse-de,
- 9 Suw ysny alan badyna ösüntgi çykaryp,
Ýaş agaç kimin şahalaýar.
- 10 Emma ynsan ölüp, ýok bolýar,
Adamzat jan berip, ýitirim bolýar.
- 11 Köl suwlarynyň guraýşy,
Derýanyň gurap, çöle dönüşi kimin,
- 12 Ynsan hem ýatýar-da, gaýdyp turmaýar,
Gökler ýok bolýança, adamlar oýanmazlar,
Ukularyndan turuzylmaz.
- 13 Wah, meni ölüler dünýäsinde gizlesediň,
Gazabyň ýatyşýança, meni yaşyrsadyň,
Maňa möhlet berip, onsoň meni ýatlasadyň!
- 14 Ynsan öler-de, dirilermi?
Men tä azat edilýänçäm,
Azaply gullugymyň ähli günlerinde garaşaryn.
- 15 Sen çagyrsyň, men-de jogap bererin.
Öz eliňi ýaradanyny küýsärsiň.
- 16 Şonda Sen ädimlerimi sanarsyň,
Ýöne günämi yzarlamagyňy bes edersiň.

- 17 Ýazygym torba salnyp möhürlener,
Etmişimiň üstüni örtersiň.
- 18 Dag opurylyp, weýran bolýar,
Gaýa ýerinden goparylýar;
- 19 Suwlar daşlaryň ýüzüni ýalmaýar,
Siller ýeriň topragyny syrýp äkidýär,
Sen hem ynsanlaryň umydyňy şeýle ýok edýärsiň.
- 20 Ynsanlardan hemişelik üstün çykýaň,
Olar ýok bolýarlar,
Ýüzüni üýtgedip, gaýry ýere ýollaýaň.
- 21 Ogullary hormata eýe bolýarlar, olar mundan habarsyz,
Masgaralanýarlar, olar muny bilmeýärler.
- 22 Olar diňe öz bedenleriniň agyrysny duýup,
Diňe özleri üçin ýas tutýarlar».

15-nji bap

Elipazyň jogaby

- 1 Onsoň teýmanly Elipaz şeýle diýdi:
- 2 «Akyly adam boş sözler bilen jogap berermi?
Özüni gündogar şemalyndan doldurarmy?
- 3 Ol biderek gep bilen,
Dereksiz sözler bilen dawa-jenjel turzarmy?
- 4 Hudaýdan heder etmegi aradan aýyrsyň,
Hudaý barada oýlanmaga päsgel berýärsiň.
- 5 Etmişini gepiňe täsir edýär,
Hilegäriň dilinde gürleýärsiň.
- 6 Seni ýazgarýan men däl, öz agzyň,
Dodaklaryň saňa garşy şaýatlyk edýär.
- 7 Ilki doglan ynsan senmisiň?
Daglardan öň ýaradyldyňmy?
- 8 Hudaýyň mejlisini diňlediňmi?
Ýeke-täk dana adamdyryn öýdýäňmi?
- 9 Biziň bilmeýän haýsy zadymyzy bilýärsiň?
Biziň düşünmeýän haýsy zadymyza düşünýärsiň?
- 10 Bizde çal saçly-da, gojalar-da bardyr,
Olaryň ýaşlary seň kakaňkydan-da uludyr.
- 11 Hudaýyň saňa berýän tesellileri kemlik edýärmä?
Hoşamaý söz ýeterlik dälmi ýa saňa?
- 12 Ýüregiň nämä möwç alýar?
Gözleriňden nämä üçin ot syçraýar?
- 13 Näme üçin Hudaýa gazaplanyp,
Agzyňdan beýle sözleri çykarýarsyň?
- 14 Tämiz bolar ýaly, ynsan kim bolupdyr?
Hatyndan doglan dogry bolup bilermi?
- 15 Hudaý hatda Öz perişdelerine ynam etmeýär,
Gökler Onuň nazarynda tämiz dälidir.
- 16 Etmäşi suw kimin içýän,
Ýigrenji, bozuk ynsana Hudaý neneň ynam etsin.
- 17 Diňle meni, saňa düşündireýin,
Görenimi beýan edeyin,
- 18 Akyldarlaryň aýdanlaryny,
Ata-babalarynyň gizlemedik pähimlerini.
- 19 (Ýurt diňe aralarynda gelmişek bolmadyk
Ata-babalara berlendi).
- 20 Pisler bütin ömrüne ejir çekýändirler,
Zalymlara berlen ýyllar sanalgydyr.
- 21 Elhenç sesler olaryň gulagyndan gitmez,
Asudalykdaka olaryň üstüne talaňçy döküler.
- 22 Garaňkylykdan gutuljagyna ynam ýokdur olarda,
Olaryň takdyry gylgyçdyr.
- 23 „Niredikä?“ diýip, bir döwüm nan üçin sergezdanlyk edýärlar,
Garaňkylyk gününüň ýakyndygyny bilýärler.
- 24 Alada we horluk olary gorkuzýar,
Söweşe taýynlanan şa kimin olara hüjüm edýär.
- 25 Çünki pisler Hudaýa garşy el göter,
Gudratyguýçlä garşy çykýar.
- 26 Boýnuýogynlyk edip, galyň, ýumry galkany alyp,
Hudaýyň üstüne topulýarlar olar.
- 27 Ýüzlerinden ýag damyp,
Billerini ýag alsa-da,

- ²⁸ Weýran edilen şäherlerde,
Harabaçylyga öwrülen,
Oturylmaýan, adamsyz öýlerde ýaşarlar.
- ²⁹ Hiç haçan baýamazlar, baýlyklary uzaga çekmez,
Mal-mülkleri ýer ýüzüne ýaýramaz.
- ³⁰ Garaňkylykdan gaçyp bilmezler,
Pudaklaryny ýalyn ýok eden agaç kimin bolarlar,
Hudaýyň demine ýok bolarlar.
- ³¹ Boşluga bil baglap, özlerini aldatmasynlar,
Çünki boşluk olaryň muzdy bolar.
- ³² Wagtyndan öň işi gaýdar,
Pudaklary gögermez.
- ³³ Gök üzümleri dökülen üzüm agajy,
Gülleri dökülen zeytun agajy ýalydyr olar.
- ³⁴ Çünki hudaýsyzlaryň jemagaty gysyr galar,
Parahorlaryň-da çadyrlaryny ot alar.
- ³⁵ Olar hasratdan hamyla bolup, pislik dogurýarlar,
Içleri hem hileden doludyr».

16-njy bap

Eýýubnyň sözi

- ¹ Eýýup şeýle diýdi:
² «Men bular ýaly zatlary köp eşitdim.
Siziň baryňyz dereksiz teselli berijiler!
³ Boş sözleriňiz haçan gutarjak?
Sizi dawalaşmaga mejbur edýän zat näme?
⁴ Siz meniň ýerime bolan bolsadyňyz,
Menem siziň ýaly gepläp bilerdim.
Size garşy akgyňly sözläp,
Başmy ýaýkardym.
⁵ Sizi öz sözlerim bilen ruhlandyrdym,
Köşeşdiriji sözlerim derdiňizi ýenlederdi.
- ⁶ Geplesem-de derdim ýeňlemeýär,
Dymanym bilen janyňyram tapmaýar.
- ⁷ Ýa, Hudaý, Sen meni halys tapdan düşürdiň,
Bütin hojalygymy weýran etdiň.
- ⁸ Gursuzlygym muňa şaýatlyk edýär,
Mejalsyzlygym garşyňa güwälik edýär.
- ⁹ Hudaý maňa ýigrenç bilen seredip, gaharyna meni parçalaýar,
Ol maňa dişlerini gyjaýar,
Duşmanymyň gözleri içimden geçýär.
- ¹⁰ Adamlar maňa agyzlaryny öweldip,
Meni masgaralap, ýaňagyma urýarlar,
Garşyňa dil birikdirýärler.
- ¹¹ Hudaý meni näletkerdeleriň,
Pisleriň eline berdi.
- ¹² Rahatlykda ýaşaýardym, emma Hudaý meni sarsyrdy,
Boýnumdan tutup, bölek-bölek etdi,
Meni Özüne nyşana edindi.
- ¹³ Onuň kemancylary daşymy gurşaýar,
Rehimsizlik bilen böwrümi deşýär,
Ödümü ýere dökýär.
- ¹⁴ Bedenimi dilim-dilim edýär,
Urşujy kimin üstüme topulýar.
- ¹⁵ Egnime jul tikindim,
Başmy toza sokdum.
- ¹⁶ Aglamakdan ýaňa ýüzüm gyzarýar,
Gözümi tüm garaňkylyk örtýär.
- ¹⁷ Ýöne men jenaýat etmedim,
Dilegim-de päkdir.
- ¹⁸ Eý, toprak, ganymyň üstüni örtme,
Perýadym asla diňmesin.
- ¹⁹ Ine, şu pursat şaýadym gökde,
Hemaýatkärim ýokarda.
- ²⁰ Dostlarym meni masgaralaýarlar,
Hudaýa göz-ýaş edýän.
- ²¹ Adamzat ogly bilen goňsusynyň arasynda bolsy ýaly,
Ýnsan bilen Hudaýyň arasynda-da bir töwellaçy bolsady!
- ²² Barsa-gelmeze giderin

- Birnäçe ýyldan».
- 17** ¹ «Ruhum syndy, günlerim tamam,
Maňa gabyr garaşýar.
² Daş-töweregim ýaňsylaýjylardan doly,
Gözüm olaryň duşmançylygyny görýär.

- ³ Özüň maňa kepillik bergin,
Senden başga maňa kim kepil boljak?
- ⁴ Olaryň aňyny düşünjeden gizlediň,
Şonuň üçin olary beýgeltmersiň.
- ⁵ Para üçin dostlaryny satýanlaryň
Çagalarynyň gözleri kör bolar.
- ⁶ Hudaý meni ile gep etdi,
Olar ýüzüme tükürýärler.
- ⁷ Gaýgydan ýaňa gözüm küteldi,
On iki synam çöpe döndi.
- ⁸ Dogruçyl adam derdime aňk bolýar,
Bigünä-de hudaýsyzga garşy gazap atyna atlanýar.
- ⁹ Dogruçyllar öz ýollaryny tutarlar,
Eli tämizleriň güýji artar.
- ¹⁰ Emma hemmähiz gaýdyp gelseňiz-de,
Araňyzdan akylly adam tapmaryn.
- ¹¹ Günlerim tamam,
Niýetlerim, ýürek arzuwlarym-da puja çykdy.
- ¹² Olar gijäni gündiz edýärler,
„Ýagtylyk garaňkylyga ýakyn“ diýýärler.
- ¹³ Ölüler dünýäsini öýüm dek küýsesem,
Düşegimi garaňkylykda ýazsam,
- ¹⁴ Gabyra: „Sen atamsyň“,
Gurda: „Sen enemiň, uýamsyň“ diýen bolsam,
- ¹⁵ Onda umydym hany?
Umydymy görjek kim?
- ¹⁶ Umyt meniň bilen ölüler dünýäsine iner öýdýäňmi?
Meniň bilen bile göre girermi?»

18-nji bap

Bildadyň sözi

- ¹ Onsoň şuwaly Bildat şeýle diýdi:
² «Ne zaman gutarjak sözüňi?
Oňatja pikirlen, onsoň gepleşeris,
³ Biz näme üçin haýwan saýlyýarys,
Näme üçin akmak görünýäris gözüňe?
⁴ Gaharyňa öz janyňa zor salýarsyň,
Sen diýip dünýä terk edilsinmi?
Gaýalar süýşsünmi?
- ⁵ Pisleriň ýşygy söňýär,
Ot ýalynlary parlamayar.
- ⁶ Çadyryndaky nur garaňkylyga öwrülýär,
Depelerindäki çyrasy söňýär.
- ⁷ Gadamlarynyň bady gowşaýar,
Öz işleri ýykýar olary.
- ⁸ Öz aýaklary bilen tora düşýärler,
Özleri garyma ýykylýarlar.
- ⁹ Aýagy gapana düşýär,
Olary duzak gapjaýar.
- ¹⁰ Olar üçin ýere syrtnak çekilýär,
Ýollaryna duzak gurulýar.
- ¹¹ Çar tarapdan howp abanýar olara,
Howp olaryň söbügine düşýär.
- ¹² Güýç-kuwwat galmaz açlykdan ýaňa,
Ýanlaryndan betbagtçylyk aýrylma.
- ¹³ Derilerini dert iýýär,
Ölüm buşlukçysy
el-aýaklaryny ýuwudýar.
- ¹⁴ Ýnam eden çadyryndan alnyp gidilip,
Howplar şasynyň ýanyna getirilýär.
- ¹⁵ Çadyrlarynda hiç zat galmaz,
Ýurtlaryna kükürt ýagdyrylar.
- ¹⁶ Kökleri guraýar aşakda,
Şahalary solýar ýokarda.

- ¹⁷ Ýer ýüzünde olaryň atlary unudylar,
Köçelerde atlary ýatlanmaz.
¹⁸ Ýagtylykdan garaňkylyga itilip,
Dünyäden kowlarlar.
¹⁹ Halkynyň arasynda ne zürýady, ne-de nebereleri bolar,
Mesgeninde zynda galan bolmaz.
²⁰ Öňki nesiller olaryň takdyryna haýran galarlar,
Howp gursaýar soňky nesilleri.
²¹ Şeýle bolýandyr erbediň kysmaty,
Hudaýy tanamaýanyň mesgeni şudur».

19-njy bap

Eýýubnyň jogaby

- ¹ Eýýup şeýle diýdi:
² «Haçana deňeç meni gynap,
Sözleriňiz bilen pagyş-para etjek?
³ On mertebe göwnüme degdiňiz,
Utanaňzokmy şeýle ezyet bermäge?
⁴ Dogrudanam, hata iş eden bolsam,
Hatam öz boýnuma.
⁵ Özüňizi öňümde ýokary tutup,
Aýybymy ýüzüme ursañyz,
⁶ Şuny bilip goýuň, Hudaý meni nähak saýdy,
Ol daşyma Öz toruny çekdi.
⁷ Hatda: „Bu – zorluk“ diýip perýat edýärim, emma jogap berýän
ýok,
Medet diläp ýalbarýaryn, emma adalat ýok.
⁸ Ýoluma germew çekdi, geçip bilemok,
Ýodalarymy garaňkyratdy.
⁹ Meni at-abraýdan düşürüp,
Başymdan täjimi aldy.
¹⁰ Meni çar tarapdan gysyp-gowurdy, sandan galdym,
Umydymy agaç deýin köki bilen sogurdy.
¹¹ Ol maňa gazaplanýar,
Meni Özüne duşman saýýar.
¹² Leşgerleri üstüme hüjüm edýärler,
Maňa garşy ýapgyt galdyryýarlar,
Çadyrymyň töwereginde düşelge gurýarlar.
¹³ Garyndaşlarymy menden daşlaşdyrdy,
Tanyşlarym maňa ýat boldular.
¹⁴ Ýakyn garyndaşlarym meni ret etdiler,
Dostlarym meni untdylar.
¹⁵ Saçagyndan duz iýenler hem untdylar meni,
Hatda öz gyraňlarym-da meni ýat saýýarlar,
Olaryň gözüne men bir keseki.
¹⁶ Hyzmatkärimi çagyran, ýöne jogap ýok,
Yalbar-ýakar etmeli bolýan özüm.
¹⁷ Demim aýalymda ýigrenç döredýär,
Öz maşgalam meni ýigrenýär.
¹⁸ Ýaş çagalar-da meni kemsidýärler,
Aýaga galanymda, meni ýaňsylaýarlar.
¹⁹ Içgin dostlarym meni ýigrenýärler,
Eý görenlerim menden yüz öwürdiler.
²⁰ Diňe ham bilen süňke öwrüldim,
Ölümiň bäri ýanynda durun men.
²¹ Maňa rehim ediň, eý, dostlarym, rehim ediň, maňa!
Çünki Hudaý maňa el urdy.
²² Näme üçin sizem Hudaý ýaly meni yzarlaýarsyňyz,
Näme meniň tenimden doýmaýarsyňyzmy?
²³ Wah, meniň sözlerim ýazylsady!
Wah, olar kitaba ýazylsady!
²⁴ Wah, sözlerim demir galam we gurşun bilen
Gaýanyň ýüzüne ebedilik oýulyp ýazylsady!
²⁵ Çünki men Penakärimiň diridigini,
Ahyrynda Onuň bu ýerde durjakdygyny bilýärim.
²⁶ Hamym çüýränden soňam
tenimde Hudaýy görerin.
²⁷ Hudaýy keseki gözi bilen däl-de,
Öz gözlerim bilen görerin,

- Ýüregim üzülip barýar.
²⁸ „Biz ony nähili yzarlarys?
Belanyň körügi Eýýupdyr“ diýseňiz,
²⁹ Siz gylçdan heder ediň,
Çünki gazap gylç jezasyny getirýär,
Şonda hökümiň bardygyny bilersiňiz».

20-nji bap

Soparyň sözi

- ¹ Onsoň nagamly Sopar şeýle diýdi:
² «Gulak goý! Pikirlerim jogap bermäge mejbur edýär,
Mundan artyk saklanyp bilmerin.
³ Sözleriň bilen meni kemsidýäň,
Düşünjäm saňa jogap berdirýär.
⁴ Owaldan bäri,
Ynsanyň dünýä gelsinden bäri bilmeýärmidiň muny?
⁵ Pisleriň heşellesi wagtlaýyndyr,
Hudaýsyznyň satlygy bir salymlykdyr.
⁶ Hatda olaryň boýy göklere ýetip,
Başlary bulutlara degse-de,
⁷ Pisler öz nejasaty kimin baky ýok bolarlar,
Olary tanaýanlar: „Olar niredede?“ diýerler.
⁸ Düş kimin uçup giderler,
Gijeki görnüş kimin gaýyp bolarlar.
⁹ Bir gören göz gaýdyp görmez olary,
Mekany-da olary ikilenç görmez.
¹⁰ Ogullary pukaralaryň önlerinde özlerini kiçelderler,
Elleri bilen olaryň baýlygyny yzyna gaýtararlar.
¹¹ Bedenleri ýaşlyk gujurdyndan doly hem bolsa,
Olar bilen toprak astynda ýatarlar.
¹² Hatda pislik agza datly görnüp,
Ony diliniň astynda gizleseler-de,
¹³ Pisligi saklap, goýbermän,
Agyzlarynda saklasalar-da,
¹⁴ Iýenleri aşgazanynda turşar,
Içlerinde ýylanyň zäherine döner.
¹⁵ Baýlygy ýuwdup, ýene gusýarlar ony,
Hudaý ony içlerinden çykarýar.
¹⁶ Ýylanlaryň zäherini sorarlar,
Alahöwreniň dişi olary öldürer.
¹⁷ Akar suwlaryň,
Baldyr gaýmak akýan dereleriň hözirini görmezler.
¹⁸ Gazananlaryny iýmän, yzyna gaýtararlar,
Eden söwda-satlygyndan haýr görmezler.
¹⁹ Çünki pukaralary ezip, olardan yüz öwürdiler,
Öz gurmadyk öýlerini eýelediler.
²⁰ Açgözlükden kalplary rahatlyk tapmaz,
Arzlyly zatlary olary halas etmezler.
²¹ Iýenlerinden artany bolmady,
Munuň üçin rowaçlyklary uzaga çekmez.
²² Bollukda azap çekerler,
Depelerinden muşakgat iner.
²³ Garynlaryny doýranlarynda,
Hudaý lowlaýan gazabyny üstlerine döker,
Gazabyny başlaryndan iýmit kimin ýagdyrar.
²⁴ Demir ýaragdan gaçyp gutulsalar,
Bürünç ýaý içlerinden parran geçer.
²⁵ Ok içlerinden böwsüp geçer,
Ýalpyldaýan uýy böwürlerinden çykar,
Üstlerine howp abanar.
²⁶ Tüm garaňkylykda hazynalary ýok bolýar,
Üflenmedik ot olary ýuwarda,
Çadyrlarynda galanlaryny ýakyp ýok eder.
²⁷ Gökler şaýatlyk eder etmişlerine,
Bütün älem-jahan olara garşy çykar.
²⁸ Hudaýyň gazap günü
Öýleri emlägi bilen süpürilip äkidiler.
²⁹ Ine, şudur pisleriň Hudaýdan aljak paýy,
Hudaýyň olara beren mirasy».

21-nji bap

Eýýubyň sözi

- ¹ Eýýup şeýle diýdi:
² «Dykgat bilen gulak goýuň sözüme,
 Goý, bu siziň maňa berjek teselliňiz bolsun.
³ Gezek beriň, men gepläýin,
 Sözümi gutaranymdan soň masgaralaň.
⁴ Ynsana arz-şikayát edýänmi men?
 Neneň janym ýanmasyn?
⁵ Halyma seredip, akylyňyz çaşsyn,
 Eliňizi agzyňyza tutuň.
⁶ Derdimi ýada salanymda, galagoplanýaryn,
 Süňňüme galpyldy aralaşýar.
⁷ Näme üçin pisler ýaşaýarlar,
 Gojalyga ýetip, gujur-gaýratlary artýar?
⁸ Perzentleri ýanlarynda,
 Zürýatlary gözleriniň alnynda.
⁹ Öýlerinde howpsuzlykda, gorkusyz ýaşaýarlar,
 Hudaý-da olara jeza bermeýär.
¹⁰ Öküzleri kemsiz örneýär,
 Sygyrlary guzlar, göle düşürmez.
¹¹ Çagalaryny süri kimin ýola salýarlar,
 Oglanlary tans edişýärler.
¹² Deprek, barbat bilen aýdym aýdysyp,
 Şatlanýarlar olar tüýdük sesine.
¹³ Ömürlerini hoşwagtlykda geçirip,
 Ölüler dünýäsine asudalykda girýärler.
¹⁴ Pisler Hudaýa şeýle diýýärler: „Bizi öz günümize goý!
 Çünki biz Seniň ýoluňy öwrenmek islemeýäris.
¹⁵ Gudratygüýçli kim bolupdyr
 Oňa sežde ederimiz ýaly?
 Oňa dileg edip, görýän haýrymyz näme?“
¹⁶ Rowaçlygy öz ellerinde dälmi näme?
 Pisleriň nesihaty menden uzakda bolsun!
¹⁷ Pisleriň çyrasy näçe gezek öçdi?
 Başlaryna üzüksiz betbagtçylyk abananyny gördüňmi?
 Hudaý gazabyna olary görgä duçar edýärmí?
¹⁸ Haçan olar yele sowrulýan saman ýaly,
 Tüweleý öňündäki saman çöpi ýaly boldular?
¹⁹ Siz: „Hudaý atalarynyň jzasyny çagalaryna çekdirýär“
 diýýäňiz.
 Goý, atalaryň muny bileri ýaly,
 Hudaý olara almytyny bersin.
²⁰ Atalar heläkçiligini öz gözleri bilen görsünler,
 Olar Gudratygüýçliniň gazabyndan içsinler.
²¹ Çünki bu dünýäden ötensoňlar,
 Yzларыnda galan hojalygyndan näme gaýgysy bolsun?
²² Gökdäkilere höküm edýän Hudaýa
 akyl berip biljek barmydyr?
²³ Biri sagatka ölýär,
 Büs-bütün rahat we gaýgysyz.
²⁴ Eti-gany ýerinde bolup,
 Süňkleri ýilikden doludyr.
²⁵ Beýleki biri dert çekip,
 Gowulyga gözi düşmän ölýär.
²⁶ Olar toprak astynda bile ýatýarlar,
 Üstlerini gurtlar basýar.
²⁷ Bilýän men siziň pikirleriňizi,
 Garşyma edýän dildüwüşükleriňizi.
²⁸ Çünki siz: „Asylzadaň öýi nirede?
 Pisleriň çadyry nirede?“ diýýäňiz.
²⁹ Ýolagçylardan soramadyňyzmy?
 Şaýatlyklaryna gulak asmadyňyzmy?
³⁰ Pisler peläket günü aman galýarlar,
 Hudaýyň gazaply gününden gutarylýarlar.
³¹ Pisleriň hereketlerini kim ýüzlerine basjak?
 Etmislerine görä kim olara jeza berjek?
³² Olar gabra getirilende,

- Mazarlarynyň başynda sakçy goýulýar.
³³ Jaýlanan topragy olara ýakymlydyr,
 Hemmeler olaryň yzyna düşerler,
 Olaryň öňünden gidenler san-sajaksyzdyr.
³⁴ Siz boş sözleriňiz bilen maňa näme teselli berjek?
 Bar diýýän zatларыňyz galpdyr».

22-nji bap

Elipazyň sözi

- ¹ Teýmanly Elipaz şeýle diýdi:
² «Ynsan Hudaýa ýaramly bolup bilermi?
 Hatda iň akyldaryň Oňa peýdasy degermi?
³ Dogrulygyňdan Gudratygüýçli näme lezzet alýar?
 Päk durmuşda ýaşaýanyň Hudaýa näme haýry bar?
⁴ Hudaýyň seni jezalandyrmasy, höküm etmesi
 Ondan gorkýandygyň üçinmi?
⁵ Pisligiň ummasyz,
 Etmisleriň tükeniksiz dälmi?
⁶ Çünki öz doganyňdan nähak girew aldyň,
 Eşiklerine çenli sypyryp, olary ýalaňaç goýduň.
⁷ Ýadawa içmäge suw bermediň,
 Açdan çöregiňi gysgandyň.
⁸ Ine, güýçliler ülkä eýe bolýandyr,
 Hormatlanýan onda ýaşaýandyr.
⁹ Dul hatynlary yzyna boş goýberdiň,
 Ýetimleri ezdiň.
¹⁰ Munuň üçin daş-töwregiň duzaklar bilen gurşalýar,
 Duýdamsyz gorky seni galagoplyga salýar.
¹¹ Hiç zady görüp bilmeziň ýaly, garaňkylyk seni basýar,
 Sil gelip, seni gark edýär.
¹² Hudaý gökleriň ýokarsynda dälmidir?
 Ýokardaky ýyldyzlara nazar sal, olar, gör, nähili belentlikde!
¹³ Şonuň üçin sen: „Hudaý nämäni bilýär?
 Ol tüm garaňkylyk içinden höküm edip bilýärmí?
¹⁴ Bulutlar Oňa tutudyr, Ol görüp bilmez,
 Ol gök gümmezinde gezyändir“ diýýäň.
¹⁵ Pisleriň ýörän
 Köne ýoluny tutjakmy?
¹⁶ Olar wagtyndan öň ýygnaldylar,
 Düýplerini suw aldy.
¹⁷ Olar Hudaýa: „Bizi öz günümize goý!
 Gudratygüýçli, sen bize näme edip bilersiň?“ diýdiler.
¹⁸ Şonda-da Hudaý öýlerini bereket bilen doldurdy,
 Pisleriň maslahaty menden uzakda bolsun!
¹⁹ Dogruçyl adam muny görüp begenýär,
 Bigünä pisleriň üstünden gülýär.
²⁰ Olar: „Ýagylarymyz ýok edildi,
 Galan zatлары ýanyp kül boldy“ diýýärler.
²¹ Hudaý bilen dost bol, rahatlykda bol,
 Şonda haýyr taparsyň.
²² Gulak goý Onuň agzyndan çykýan öwüt-ündewe,
 Sözlerini ýüregiňde sakla.
²³ Gudratygüýçlä tarap öwrülseň, öňki halyňa gowşarsyň,
 Etmisi çadyryňdan uzaklaşdyrsaň,
²⁴ Altyny topraga,
 Opyr tyllasyny jülgedäki daşlaryň arasyna atsaň,
²⁵ Gudratygüýçlini öz altynyň,
 Gymmat bahaly kümşüň saýsaň,
²⁶ Ine, şonda Gudratygüýçliden göwnühoş bolarsyň,
 Hudaýa ýüz tutarsyň.
²⁷ Hudaýdan dileg edersiň, Ol hem seni eşider,
 Sen hudaýýolularyňy berersiň.
²⁸ Ol diýen zadyňy ýerine ýetirer,
 Ýollaryňa nur çayýlar.
²⁹ Beýlekiler kemsidilende: „Ýeriňden gal“ diýýäň,
 Çünki Hudaý pes göwünlileri halas edýär.
³⁰ Hudaý hatda ýazyklylary-da halas eder,
 Olar seniň elleriň tämizligi üçin gutularlar».

23-nji bap

Eýýubyň jogaby

- ¹ Eýýup şeýle diýdi:
² «Bu gün aç-açan arz-şikayat edýän,
 Hudaýyň eli ahy-zaryma garamazdan agyr.
³ Wah, Hudaýy nireden tapmalydygyny bir bilsedim!
 Onuň mesgenine barardym.
⁴ Arzymy Onuň huzurynda beýan ederdim,
 Dawalarymy jikme-jik aýan ederdim.
⁵ Onuň maňa berjek jogabyny bilerdim,
 Aýtjak zadyna düşünerdim.
⁶ Ol beýik güýji bilen garşyma çykarmydy?
 Ýok, Ol maňa gulak asardy.
⁷ Dogruçyl adam huzurynda Onuň bilen dawalaşyp biler,
 Men Hökümdarymyň ýanynda hakykat gazanardym.
⁸ Gündogara gitsem, Hudaý ol ýerde ýok,
 Günbatara gitsem, Ony tapyp bilmeýärim.
⁹ Demirgazykda işleýär, Ony gözüm saýgaryp bilenok,
 Günorta öwrülýär, Ony görüp bilmeýärim.
¹⁰ Emma Ol meniň ýöreýän ýolumy bilýär,
 Meni synaga salanda, altyn deý päk çykaryn.
¹¹ Hudaýy ädimme-ädim yzladym,
 Hudaýyň ýoluny tutup, ondan çykmadym.
¹² Beren tabşyryklaryndan dönmädim,
 Sözlerini kalbymda arzylap sakladym.
¹³ Hudaý karar çykarýar, kim Oňa garşy çykyp biler?
 Ol islän zadyny edýär.
¹⁴ Ýüregine düwenlerini eder Ol,
 Olaryň ýene, gör, näçesi Onda bardyr.
¹⁵ Şonuň üçin Onuň bilen ýüzbe-ýüz bolmaktan eýmenýän,
 Pikir edenimde, Ondan gorkýaryn.
¹⁶ Hudaý meniň ýüregimi ejizletdi,
 Gudratygüçli meni eýmendirsedi.
¹⁷ Garaňkylyk meni yok etsedi,
 Ýüzümi zulmat örtse».
- ## 24-nji bap
- ¹ «Näme üçin Gudratygüçli höküme wagt bellemeýär?
 Näme üçin Ony tanaýanlar bu günleri görmeýärler?
² Adamlar araçäk daşlary süşürýärler,
 Sürüleri ogurlaýarlar-da, bakýarlar.
³ Ýetimleriň eşegini ogurlap äkidýärler,
 Dul hatynyň öküzini girew alýarlar.
⁴ Mätäçleri ýoldan kowýarlar,
 Ýurduň garyplary olardan bukulýarlar.
⁵ Çöldäki ýabany eşekler kimin,
 Ýoksullaryň hersi bir ýana dagap gidýär,
 Olar çagalary üçin çölde iýmit gözleýärler.
⁶ Ýimtitlerini kesekileriň ekin meýdanyndan ýygnamaly bolýarlar,
 Pisleriň üzüm bagyndan galan-gaçanyyny ýygýarlar.
⁷ Gije eşiksiz, ýalaňaç ýatýarlar,
 Sowukda ýapynmaga ýorganlary yok.
⁸ Daglara ýagan çabgadan ezilýärler,
 Gaýany pena edinip gujaklaýarlar.
⁹ Süýtünden aýrylmadyk ýetim çaga ogurlanýar,
 Garybyň çagasy girew alýnýar.
¹⁰ Olar daşarda ýalaňaç enteyärler,
 Aç garna bugdaý desselerini daşýarlar.
¹¹ Daşlaryň arasynda ýag üçin zeýtuny ýençýärler,
 Şerap üçin üzüm sykýarlar, emma özleri teşnedir.
¹² Şäherlerden ölüp barýanlaryň iňňildisi eşidilýär,
 Jany hasratlylar perýat edýärler,
 Emma şonda-da Hudaý olaryň dileglerine üns bermeýär.
¹³ Ine, ýagtylyga garşy baş göterýänler bar,
 Ýagtylygyň ýoluny tanamaz olar,
 Onuň ýodalaryndan ýöremezler.
¹⁴ Garyby, ýoksuly öldürmek üçin,
 Ganhor alagaraňkylykda oýanýar,

- Gijesine bolsa ogurlyk edýär.
¹⁵ Zyna edýänleriň gözi alagaraňkylykdadyr,
 Hiç kim görmez öýdýärler,
 Ýüzlerini büreyärler.
¹⁶ Gijesine öý talaýarlar,
 Gündizine gizlenýärler,
 Ysyygyň nämedigini bilmeýärler.
¹⁷ Çünki säher olara tüm garaňkylykdyr,
 Tüm garaňkylygyň howplaryna öwrenişen olar.
¹⁸ Pisler suwuň ýüzündäki köpük kimindir,
 Olaryň ýer paýy näletlenendir,
 Hiç kim olaryň üzüm bagyna aýak basmaz.
¹⁹ Guraklygyň we yssynyň gar suwlaryny sorup alşy deý,
 Ölüler dünýäsi-de günäkärleri ýuwudýandyr.
²⁰ Olary ene ýatgysy unudýar,
 Gurt olary iýip, lezzet alýar,
 Olar hiç kimiň ýadyna düşmeýärler,
 Adalatsyzlyk agaç kimin syndyrylýar.
²¹ Pisler önelgesiz aýala sütem edýärler,
 Dul hatyna ýagşylyk etmeýärler.
²² Hudaý gudraty bilen güýçlüleri ýere çalýar,
 Olar beýgelseler-de, ýaşamaga umytlary galmaz.
²³ Hudaý olara howpsuzlyk berýär, olar Oňa daýanýarlar,
 Onuň gözi olaryň ýollaryndadyr.
²⁴ Bir salym göterilip, soňra ýitirim bolýarlar,
 Başgalar ýaly gurap, yok bolýarlar,
 Däne başlary kimin kesilýärler.
²⁵ Men nähak bolsam, ýalancılygymy kim subut etjek?
 Kim sözlerimiň dereksizdigini görkezjek?»

25-nji bap

Bildadyň sözi

- ¹ Şuwaly Bildat şeýle diýdi:
² «Hudaý gudratly we haýbatlydyr!
 Gökde asudalygy berýän Oldur.
³ Goşunyň sanamaga san yetjekmi?
 Güni kimiň üstüne dogmaz?
⁴ Ýnsan Hudaýyň önünde nädip dogry bolup biler?
 Aýaldan doglan nädip päk bolup biler?
⁵ Hatda Hudaýa Aý şugla saçmasa,
 Ýyldyzlar Oňa öçügsi görünse,
⁶ Onda ýnsan Hudaýyň gözüne gurçukça,
 Adamzat-da gurtça görner!»

26-njy bap

Eýýubyň jogaby

- ¹ Eýýup şeýle diýdi:
² «Sen kuwwatsyza nähili ýardam etdiň!
 Güýçsüze nähili medet berdiň!
³ Akmaga nähili paýhas berdiň,
 Paýhassyza nähili öwüt berdiň!
⁴ Bu sözleri saňa öwreden kim?
 Sen arkaly gepleýän kimiň ruhy?
⁵ Çuň suwlaryň astyndaky ölüler
 Öz mekanlarynda titreşýärler.
⁶ Hudaýyň önünde ölüler dünýäsi ýalaňaçdyr,
 Heläkçilik yeriniň örtügi yokdur.
⁷ Hudaý gökleri boşlugyň üstüne yazýar,
 Ýeri-de hiç zatdan asýar.
⁸ Suwlary bulutlaryň içinde saklaýar,
 Bulutlar olaryň agramyna böwsülmeýär.
⁹ Tagtynyň ýüzünü büreyär,
 Üstüni bulut bilen örtýär.
¹⁰ Ýagtylyk bilen garaňkylygyň arasynda,
 Suwlaryň ýüzüne serhet çekdi.
¹¹ Gögüň sütünleri sarsýar,
 Hudaýdan gorkularyna titreşýär.
¹² Güýji bilen deňzi togtatdy Ol,

- Äpet Rahaby³ ýok etdi paýhasy bilen.
¹³ Gökler Onuň demi bilen gözle boldy,
 Aždarhany eli bilen ýok etdi.
¹⁴ Ujypsyzja bölegidir bular Onuň ýollarynyň,
 Ol hakda eşidýänlerimiz, gör, nähili az!
 Düşünip biljek barmy gudratynyň beýikligine Onuň?»

27-nji bap

- ¹ Eýýup sözüni dowam edip, şeýle diýdi:
² «Hakymdan mahrum eden Hudaýyň,
 Maňa aý hasrat çekdiren
 Gudratygüýçliniň adyndan ant içýän,
³ İçimde janym,
 Burnumda Hudaýyň demi barka,
⁴ Haky sözlärin diňe,
 Dilime alman nähak söz.
⁵ Sizi aklamaryn asla,
 Tä ölyänçäm, päkligimde galaryn.
⁶ Dogrulygymy pugta saklaryn, goýbermen,
 Ömürboýy paş etmez meni wyždanym.
⁷ Goý, duşmanlarym erbetleriň gününe,
 Garşydaşlarym pisleriň gününe düşsün!
⁸ Hudaý hudaýsyz ýok edip, janyny alansoň,
 Onda näme umyt bolsun?
⁹ Üstüne betbagtçylyk abananda,
 Hudaý onuň perýadyny eşidermi?
¹⁰ Gudratygüýçliden hoşal bolarmy ol?
 Ol her zaman medet dilärmi Hudaýdan?
¹¹ Size Hudaýyň gudratyny,
 Ýaşyrman aýan ederin Gudratygüýçliniň ýollaryn.
¹² Muny öz gözüňiz bilen gördüňiz,
 Näme üçin beýle boş gürrüň edýäňiz?
¹³ Şudur Hudaýyň pislere berjek paýy,
 Gudratygüýçliniň zalymlara berjek mirasy:
¹⁴ Näçe köp bolsa-da, ogullary gylyçdan gyrylýarlar,
 Zürýatlary-da açlykdan.
¹⁵ Aman galanlary gyrgyndan ölüp gömlerler,
 Dul hatynlary ýasyn tutmaz olaryň.
¹⁶ Kümşi çäge kimin ýygnap,
 Geým baryn toplasalar-da,
¹⁷ Dogruçyllar geýer olary,
 Bigünäler paýlaşarlar ol kümüşleri.
¹⁸ Höwürtgeler ýaly,
 Sakçyň çatmasy ýaly
 Dikýärler öýlerini.
¹⁹ Barly baýlyk bilen uka gidenem bolsa,
 Gözüni açanda, tapmaz baýlygyn.
²⁰ Olary gorky basýar sil kimin,
 Gijesine tüweleý uçuryp äkidýär.
²¹ Sörtük ýeli öz ugruna göterip äkidýär,
 Olary öz mesgenlerinden süpürüp taşlaýar.
²² Gazap bilen üstlerine okdurylýar ýel,
 Bu gazaply ýelden çamaga synanyşýarlar.
²³ Ýel olara el çarpyp,
 Ýerinden sykylyk atýar.»

28-nji bap

Paýhas öwgüsi

- ¹ «Elbetde kümşüň käni,
 Altynyň eredilýän göweji bardyr.
² Demir ýerden alynýar,
 Mis daşdan eredilýär.
³ Ynsan garaňkylygyň soňuna çykýar,
 Zulmatda mis agtaryp,
 Tüm garaňkylykda ýeriň aňry çäginde ýetýär.
⁴ Ynsan aýagy degmedik ýerlerde,
 Ýüplerden aşak sallanyň,
 Ilatsyz ýerde magdan gazýar.
⁵ Ýerden çörek önýär,

- Asty bolsa ot bilen oýuk-oýuk edilýär.
⁶ Daşlary gök ýakudyň mekany,
 Topragynda altyn bar.
⁷ Bu ýodany ýyrtyjy guş bilýän däldir,
 Oňa algyryň gözi düşmedik asla.
⁸ Buýsanjaň haywanlar ol ýere aýak basan däldirler,
 Arslanyň-da aýagy degen däldir oňa.
⁹ Magdancylar gaýalary agtaryp,
 Daglaryň düýbüne çenli gazýarlar.
¹⁰ Gaýalaryň içinden tunnel geçirýärler,
 Gözleri gymmatbaha zatlaryň gözlegindedir.
¹¹ Çeşmeleriň akymyny togtadyň,
 Gizlin hazynalary ýüze çykarýarlar.
¹² Emma paýhas nireden gelýär?
 Düşünjäniň gözbaşy nireden?
¹³ Paýhasyň gadyryny bilmeýär ynsan,
 Tapylygysyzdyr ol bu dünýäde.
¹⁴ Çuňluk: „Ol mende ýokdur“ diýýär,
 Deňiz: „Ol mende däl“ diýýär.
¹⁵ Ne sap altyna, ne-de kümşe,
 Çalşyp bolýar ony.
¹⁶ Opyr altyny, gymmatbaha hakyk,
 Gök ýakut onuň bahasyna ýetmez.
¹⁷ Ne altyn, ne-de durun oňa taý geler,
 Ony sap altyn gaplara çalşyp bolmaz.
¹⁸ Merjen bilen dürüň-ä adam agzalmasyn,
 Paýhasyň bahasy lagyldan gymmatlydyr.
¹⁹ Efiopiýa topragyň gök ýakudy oňa taý gelmez,
 Hatda sap altyn bilen hem baha kesip bolmaz.
²⁰ Onda paýhas nireden gelýär?
 Düşünjäniň gözbaşy nireden?
²¹ Ähli janly-jandardan gizlenýändir Ol,
 Gökdäki guşlardan hem ýaşyrylýandyr.
²² Heläkçilik Yeri we Ölüm:
 „Diňe paýhasyň mys-myşyny eşitdik“ diýýärler.
²³ Paýhasa ýoly Hudaý bilýär,
 Onuň mekanyň diňe Ol bilýär.
²⁴ Çünki Hudaý ýeriň aňry çäginde ser salýar,
 Gökleriň astyndaky ähli zady görýär.
²⁵ Ýeliň agramyny kesgitläp,
 Suwlary ölçege görä paýlanda,
²⁶ Ýagş ýagdyryp,
 Gök gübürdisine ýol açan wagty,
²⁷ Ol paýhasy görüp, yglan etdi,
 Ony tassyklady, soňam synady.
²⁸ Onsoň Ol adamzada:
 „Ine, Rebden gorkmak – bu paýhasdyr.
 Şerden gaça durmak – bu düşünjendir“ diýdi».

29-njy bap

Eýýubyň soňky sözi

- ¹ Eýýup sözüni dowam edip, şeýle diýdi:
² «Wah, men ýene öňki aýlara dolanyp barsadym!
 Hudaýyň meni goran günlerindäki ýaly bolsadym!
³ Şol wagtlar Hudaýyň çyrasy depäme nur saçardy,
 Garaňkylykda Onuň nury bilen ýörärdim.
⁴ Jahylkam
 Hudaý maňa ýar bolup,
 Çadyrymy gorapdy.
⁵ Şol döwürde Gudratygüýçli meniň bilendi,
 Çagalarymyňam bary töweregimdedi.
⁶ Ýollarym süýt bilen ýuwlardy,
 Gaýadan zeýtun ýagy akardy!
⁷ Şäher derwezesine baranymda,
 Meýdançada oturmaga ýerime geçenimde,
⁸ Ýaşlar meni görüp, ýol bererdiler,
 Garrylar-da ör turardylar.
⁹ Han-begler-de gürrüňlerini bes edip,
 Elleri bilen agyzlaryny tutardylar.

³ **Rahap** – gadymy rowaýatlarda duş gelýän äpet deňiz jandary. Sözlüğe seret.

- ¹⁰ Baştutanlardan ses-üýn çykmazdy,
Olar meniň öňümde lal-jim bolardylar.
- ¹¹ Sözümi eşiden meni öwerdi,
Gören-de, meni taryplardy.
- ¹² Çünki men haraý islän garyby,
Kömege mätäç ýetimi halas ederdim.
- ¹³ Ölümiň bäri ýanyndakylaryň alkysyny alardym,
Dul hatynlaryň kalbyna nagmalar bererdim.
- ¹⁴ Dogruçyllygy eşik kimin geýdim,
Ol meni örttdi;
Adalatym bolsa don we selle kimindi.
- ¹⁵ Körlere gözdüm,
Agsaklara-da aýakdym.
- ¹⁶ Garyplara atadym,
Ýatlaryň hukuklaryny gorardym.
- ¹⁷ Erbetleriň ähini ýazdyryp,
Awuny agyzlaryndan alardym.
- ¹⁸ Men öz ýanymdan şeýle pikir ederdim:
„Günlerim çäge kimin köp bolup,
Öz öýümde asudalykda ölerin.
- ¹⁹ Köklerim suwlara tarap ýaýrap,
Şahalaryma бүтін gije çyg düşýär.
- ²⁰ At-abraýym könelmez,
Ýaýym elimde bolar elmydam“.
- ²¹ Hemmeler sözlerime sabyrly gulak goýup,
Maslahatymy ses-üýnsüz diňlärdiler.
- ²² Sözümi soňlanymdan soň, meniň bilen dawalaşýan bolmazdy,
Sözlerim ýagşy damjalary kimin ýakymlydy olara.
- ²³ Ýagşa garaşsýlary ýaly maňa garaşardylar,
Sözlerimi ýaz ýagşy deý içerdiler.
- ²⁴ Ýylgyryp bakanymda, gözlerine ynanmazdylar,
Nurana ýüzümden ruhlanardylar.
- ²⁵ Olara baş bolup, ýol görkezýän mendim,
Leşgerleriň arasyndaky şa kimin,
Ýas tutýanlara göwünlük berýän adam ýaly ýaşardym».

30-njy bap

- ¹ «Emma indi ýaşkiçiler,
Üstümden gülýärler,
Atalaryny sürimi gorayan
itleriň ýanynda goýmaga-da laýyk görmezdim.
- ² Olardan maňa ne peýda bar?
Bileklerinde kuwwat ýok.
- ³ Olar mätäçlikden, açlykdan ýaňa
Gije çölde, harabalykda ýer gemirýärler.
- ⁴ Çöldäki ajy otlary ýygýarlar,
Ýymitleri sübseligiň köküdir.
- ⁵ Olar halk arasyndan kowulýarlar,
Halk ogrular ýaly olaryň üstüne gygyrysýar.
- ⁶ Jülgedäki gowaklarda, yerdäki çukurlarda,
Gaýalaryň arasynda mesgen tutýarlar.
- ⁷ Çalyly arasynda uwlasyyp,
Tikenekler astynda biri-birlerine dyknysýarlar.
- ⁸ Akmak, atsyz-sorsuz ynsan ogullary
Gamçylanyp, ýurtdan çykaryldy.
- ⁹ Indi olaryň ogullary meni nagma bilen ýaňsylaýarlar,
Men olar üçin gülki bolup galdym.
- ¹⁰ Meni ýigrenýärler, menden gaça durýarlar,
Ýüzüme tüýkürmegi-de hiç zatça görmeýärler.
- ¹¹ Ýaýymyň kirşini kesip, Hudaýyň maňa ejir çekdirendigi üçin,
Olar gözümiň alnynda islänini edýärler.
- ¹² Äjit-mäjitler sagymdan hüjüm edip,
Aýaklarymy бүдredýärler,
Basyň almak üçin, ýollary taýýarlaýarlar.
- ¹³ Ýolumy bekläp,
Meni ýok etmäge çalyşýarlar,
Olary togtadýan ýok.
- ¹⁴ Diwar gädiklerinden geçip,
Harabalygyň arasyndan üstüme topulýarlar.
- ¹⁵ Üstüme howp abanýar,
Şan-şöhratym ýele sowrulýar,
Hoşwagtlygym bulut kimin geçip gitdi.

- ¹⁶ Indi janym takatdan düşdi,
Meni muşakgatly günler gursap aldy.
- ¹⁷ Gijesine süňňüm syzlaýar,
Janymy gemirýän agyrylar dynuwsyzdyr.
- ¹⁸ Hudaý gazap bilen ýakamdan tutýar,
Ezenegimden ýapysýar.
- ¹⁹ Hudaý meni laýa batyrdy,
Toza, küle döndüm men.
- ²⁰ Saňa ýalbarýan, maňa jogap bermeýän,
Aýaga galýan, Sen gözüni diňe maňa dikýän.
- ²¹ Maňa rehimsizlik etdiň,
Güýç-gurdatyň bilen meni ezýän.
- ²² Meni galdyryp, ýele kowaladyň,
Gaý içinde derbi-dagyn edýän.
- ²³ Bilýän men, başymdan ölüm inderjegiňi,
Ähli diriler üçin taýynlan ýeriňe äkitjekdigiňi.
- ²⁴ Medet diläp perýat edýäne,
Betbagta garsy el galdyrmak bolmaz ahyrin!
- ²⁵ Gara günliniň halyna aglamadymmy?
Ýoksullar üçin ýüregim gyým-gyým bolmadymmy?
- ²⁶ Emma ýagşylyga umyt baglamda, ýamanlyk geldi,
Ýagtylyga garaşanymda, zulmat geldi.
- ²⁷ Içim ot alyp, ynjalyk tapmaýar,
Muşakgatly günler başyma düşýär.
- ²⁸ Güneşsiz hamym garalýar,
Jemagat arasynda durup, perýat edýärim.
- ²⁹ Şagallara gardaş,
Düýeguşlara ýoldaş boldum.
- ³⁰ Hamym garalyp soýulýar,
Süýeklerim gyzdyrmadan ýanýar.
- ³¹ Barbadymyň owazy ýasa,
Tüýdügimiň owazy agy sesine döndi».

31-nji bap

- ¹ «Boý gyza gyýa göz bilen
bakmajagyma ant içdim.
- ² Çünki yokardaky Hudaýdan paýym nedir,
Gökäki Gudratygyýçliden mirasym nedir diýip pikir etdim.
- ³ Erbetleriň başyndan betbagtçylyk,
Ýamanlyk edýänleriň başyndan bela inmeýärimi?
- ⁴ Ol ýöreýän ýollarymy görüp,
Her ädimimi yzarlaýar.
- ⁵ Men ýalan sözläp,
Hilegärlige ýüz uran bolsam,
- ⁶ Hudaý adyl höküm etsin,
Meniň päkdigimi bilsin.
- ⁷ Aýagym ýoldan çykan bolsa,
Ýüregim gözüme eýeren bolsa,
Ellerime gara yokduran bolsam,
- ⁸ Goý, ekenimi başgalar iýsin,
Ekinim köki bilen sogrulsyn.
- ⁹ Ýüregimi bir aýala aldyran bolsam,
Goňşymyň gapysynda bukuda ýatan bolsam,
- ¹⁰ Goý, aýalym başganyň bugdaýyny üwesin,
Goý, oňa başga erkekler ýanaşsyn.
- ¹¹ Çünki bu azgynlykdyr,
Höküm edilmeli jenaýatdyr.
- ¹² Bu heläkçilik ýerine çenli ýakýan ot,
Bar ekinimi köki bilen ýakar ol.
- ¹³ Gulum ýa-da gyrnagym maňa arz-şikayat edende,
Men olara adalatsyzlyk eden bolsam,
- ¹⁴ Hudaý aýaga galanda, men näme ederin?
Ol hasap soranda, Oňa näme jogap bererin?
- ¹⁵ Enemiň göwresinde meni ýaradan, olary-da ýaratmadymy
näme?
Göwrede bize şekil beren bir Hudaý dälmi näme?
- ¹⁶ Garyplary isläninden mahrum eden bolsam,
Dul hatyny umytdan düşüren bolsam,
- ¹⁷ Ýa-da nanymy ýeke iýip,
Ýetimler bilen paýlaşmadyk bolsam,
- ¹⁸ (Ýaşlygymdan bäri ýetimlere atalyk edip geldim,

Doglanym bäri dul hatynlara ýol görkezip geldim).
¹⁹ Eşiksiz heläk bolany,
 Ýapynjasy bolmadyk mätäji görüp,
²⁰ Olary goýunlarymyň ýüni bilen ýylatmadyk bolsam,
 Olar hem bütin ýuregi bilen meni alkyşlamadyk bolsalar,
²¹ Kömekçilerimiň tarapymy çaljagyna gözüm ýetip,
 Ýetime el galdyran bolsam,
²² Goý, omzum ýazsyz,
 Golum omzumdan omrulsyn.
²³ Çünki Hudaýdan geljek betbagtçylykdan gorkdum,
 Beýikliginden ýaňa Onuň huzurynda durup bilmezdim.
²⁴ Altyna bil baglan bolsam,
 Sap altyna ynam eden bolsam,
²⁵ Ummasyz baýlygyma buýsanyp,
 Elimiň gazanjyna guwanan bolsam,
²⁶ Parlaýan Güne garap,
 Asmandaky ajaýyp Aýa bakyp,
²⁷ Köňlümiň meýlini azdyryp,
 Aýa, güne sežde hökmünde ýüzüme sylan bolsam,
²⁸ Bu hem höküme laýyk etmiş bolardy,
 Gökdäki Hudaýy inkär etdigim bolardy.
²⁹ Duşmanlarymyň heläkçiligine begenip,
 Başlaryndan bela inende, heşelle kakan dälidirin.
³⁰ (Gargyş bilen olaryň ölümini diläp,
 Dilim bilen günä etmedim).
³¹ Çadyrymdakylar: „Eýýubyň beren etinden
 Garnyny doýurmaýan barmy?“ diýen bolsalar,
³² (Musapyr köçede ýatan dälidir,
 Çünki gapym mydama ýolagçylar üçin açykdy).
^{33–34} Mähelleden juda gorkup,
 Olaryň ýigrenjinden heder edip,
 Dymyp, daşa çykman,
 Ýürekde etmişlerimi gizläp,
 Beýlekiler ýaly ýazyklarymy ýaşyran dälidirin.
³⁵ Wah, maňa bir gulak asýan bolsady!
 Wah, Gudratygyýçli Hudaý Sen bir maňa jogap bersediň!
 Şonda aýdan zatlarymyň hakdygyny subut edip, gol
 çekerdim!
 Wah, Aýyplaýjym hökümleri ýazyp, elime bersedi!
³⁶ Şübhesiz ony gerşimde göterip,
 Başyma täç ederdim.
³⁷ Her ätlän ädimimiň hasabatyny bererdim Oňa,
 Şazada kimin Onuň huzuryňa barardym.
³⁸ Ýerim maňa garşy perýat eden bolsa,
 Onuň keşleri bile aglaşýan bolsa,
³⁹ Tölegsiz ýeriň hasylyndan iýen bolsam,
 Ýer eýeleriniň janyňa kast eden bolsam,
⁴⁰ Goý, ol ýerde bugdaý ýerine tiken,
 Arpa ýerine haşal otlar bitsin!»

Eýýubyň sözleri tamam boldy.

32-nji bap

Elihuwýň sözi

¹ Şeýdip, bu üç kişi Eýýup bilen jedelini bes etdi, çünki Eýýup öz gözüne dogruçyl göründi. ² Onsoň ram urugyndan, büz tiresinden bolan Barakeliň ogy Elihu muňa gazaplandy. Onuň Eýýuba gaty gahary geldi, sebäbi Eýýup Hudaýy däl-de, özüni aklady. ³ Elihu Eýýubyň üç dostuna-da gaty gaharlandy, çünki olar dogry jogap tapmansoňlar, Eýýuby günäkäräpdiler. ⁴ Elihu beýlekilerden ýaş bolandygy üçin, Eýýup bilen gepleşmäge öz nobatyna garaşdy. ⁵ Bu üç adamdan jogap ýokdugyny görende, Elihu gazaplandy. ⁶ Büz tiresinden bolan Barakeliň ogy Elihu şeýle jogap berdi:
 «Men ýaş, siz garry,
 Şonuň üçin men çekindim,
 Öz pikirimi aýtmaga gorkdum.
⁷ İçimi gepledip: „Goý, gojalar geplesinler,
 Ýaşulular paýhas bersinler“ diýdim.
⁸ Ýöne ynsana içindäki ruh,

Gudratygyýçliniň demi akyl berýär.
⁹ Paýhas diňe gojalarda dälidir,
 Hakykata düşünýän diňe ýaşulular dälidir.
¹⁰ Şonuň üçin: „Maňa gulak salyň,
 Men öz pikirimi beýan etsem“ diýýän.
¹¹ Ine, men sözleriňize garaşdym,
 Aýtjak zadyňyzy agtarýarkaňyzy,
 Parasatly gepiňize gulak asdym.
¹² Sizi dykgat bilen diňledim,
 Emma hiç biriňiz Eýýubyň nähaklygyny subut etmediňiz,
 Hiç biriňiz onuň sözlerine jogap bermediňiz.
¹³ Siz: „Biz paýhas tapdyk,
 Ony Hudaý nähak çykarsyn, ynsan däl“ diýmäň.
¹⁴ Eýýup sözlerini maňa garşy gönükdirmedi,
 Oňa siziň sözleriňiz bilen jogap bermerin.
¹⁵ „Olar gorkup, jogap berip bilmeýärler,
 Söz tapmayarlar aýtmaga.
¹⁶ Olardan ses-seda çykmaýar,
 Olar jogapsyz durlar“ diýip,
 Men garaşaynmy indi?
¹⁷ Men-de öz jogabymy bererin,
 Öz pikirimi beýan ederin.
¹⁸ Çünki men sözden doly,
 İçimdäki ruh meni gyssaýar.
¹⁹ Ine, içim açylmadyk şerap kimin,
 Täze meşik kimin ýarylyp barýar.
²⁰ Gepläp, içimi sowadaýyn,
 Dil açyp, saňa jogap bereýin.
²¹ Adamdan ýüz görmerin,
 Ýaranjaňlyk etmen hiç kime.
²² Ýaranjaňlyk etmegi başarmaýan men,
 Ýogsa Ýaradanyň meni-de ýok ederdi».

33-nji bap

¹ «Indi maňa gulak goý, eý, Eýýup,
 Diýjek sözlerimi diňle.
² Ine, agzymy açýan,
 Sözlerim dilimiň ujunda.
³ Sözlerim päk ýürekden çykýar,
 Her diýjek sözüm hakykatdyr.
⁴ Hudaýyň ruhy meni ýaratdy,
 Gudratygyýçliniň demi maňa ýaşayş berýär.
⁵ Başarsaň, maňa jogap ber,
 Jedelleşige taýynlan-da, öňümde dik dur!
⁶ Hudaýyň huzurynda menem edil seniň ýalydyryn,
 Menem toprakdan ýaradyldym.
⁷ Menden gorkmak gerek däl,
 Hujümim agyr bolmaz.
⁸ Gepleriňi öz gulagym bilen eşitdim,
 Sözleriň gulagymda ýaňlanyp dur.
⁹ Sen: „Men päk, ýazyksyz,
 Täميز, mende etmiş ýokdur.
¹⁰ Şonda-da Hudaý maňa garşy bahana tapýar,
 Meni Özüne duşman saýýar,
¹¹ Aýaklaryma künde salýar,
 Bütin ýollarymy synlaýar“ diýýärsiň.
¹² Emma men saňa diýýän: Sen bu babatda nähak,
 Çünki Hudaý ynsandan beýikdir.
¹³ „Ynsanyň hiç bir sözüne jogap bermeýär“ diýip,
 Näme üçin Onuň bilen jedelleşýärsiň?
¹⁴ Çünki Hudaý ynsana bir ýola,
 Düşünmese ikinji ýola-da gepleýär.
¹⁵ Düýş, gijeki görmüş arkaly,
 Ynsanlary agyr uky basanda,
 Düşeklerinde ýatyrkalar,
¹⁶ Ynsanlaryň gulaklaryna gepläp,
 Olary duýduryşlar bilen gorkuzýar.
¹⁷ Ol muny ynsanlary pis işlerden,
 Tekepbirlikden saklamak üçin,
¹⁸ Olaryň janyňy gabyrdan,

- Ömrüni ölümde gutarmak üçin edýär.
- ¹⁹ Düşeginde agyrylar bilen,
Süýekleriniň dynuwsyz syzlamasy bilen olary jezalaýar.
- ²⁰ Şonda näsagyň işdäsi kesilip,
Ol lezzetli nahary-da ýigrenýär.
- ²¹ Teni gurap, göze ilmeýär,
Görünmedik süňkleri indi çykyşyp dur.
- ²² Bir aýagy gabyrdadyr olaryň,
Bärsinden aňyrsy ýakyndyr.
- ²³ Ýöne müňlerden bir perişde araçy bolup,
Ynsana dogruçylygy aýan etmäge gelse,
- ²⁴ Oňa rehimi inip:
„Gabyrdan halas et,
Men onuň üçin töleg tapdym“ diýse,
- ²⁵ Goý, onuň teni çaganyňky kimin täzelensin,
Ol ýaşlyk döwrüne dolanyp barsyn.
- ²⁶ Ynsan Hudaýdan dileg edýär, Hudaý ony kabul edýär,
Ol şatlyk bilen Hudaýyň huzuryna gelýär,
Hudaý onuň dogruçylygyny dikeldýär.
- ²⁷ Ol halkyň öňünde aýdym aýdyp:
„Günä etdim, dogry ýoldan çykdym,
Emma Hudaý maňa jeza bermedi.
- ²⁸ Ol janymy gabyrdan gutardy,
Indi durmuşyň hözirini görerin“ diýýär.
- ^{29–30} Ynsanyň jany gabyrdan gutarjak bolup,
Olara şatlykly durmuş berjek bolup,
Hudaý bu zatlary
Öwran-öwran gaýtalaýar.
- ³¹ Üns ber, Eýýup, maňa gulak goý,
Ümsüm bol, men gepläýin.
- ³² Eger aýtjak zadyň bolsa aýt,
Geple, çünki men seni aklamak isleýän.
- ³³ Ýogsa-da maňa gulak goý,
Ümsüm bol, men saňa paýhaslylyk öwredeýin».

34-nji bab

- ¹ Elihu sözüni dowam edip, şeýle diýdi:
² «Eý, akylysumaklar, sözlerime gulak goýuň,
Eý, bilimsekler, meni diňläň.
- ³ Diliň naharyň tagamyny dadyşy ýaly,
Gulak hem sözlere barlaýar.
- ⁴ Geliň, hakykaty saýlalyň,
Ýagsyny birlikde öwreneliň.
- ⁵ Çünki Eýýup: „Men bigünä,
Hudaý meni hakymdan mahrum etdi.
- ⁶ Men hak bolsam-da ýalançy saýylyaryň,
Ýazyksyz bolsam-da derdime em ýok“ diýdi.
- ⁷ Eýýup ýaly adam barmy?
Ol ýaňsylamany suw dek içýär.
- ⁸ Ýamanlyk edýänler bilen ülpet bolup,
Pisler bilen tirkeşýär.
- ⁹ Çünki Eýýup: „Hudaý hoşnut etmek
Ynsana peýda bermez“ diýýär.
- ¹⁰ Muňa görä, eý, bilimsekler, maňa gulak asyň,
Heý-de, Hudaý pislik edermi?
Gudratygüçli nähaklyk edermi?
- ¹¹ Hudaý ynsanlaryň etmişlerini başlaryndan inderer,
Olara öz pälinden tapdyrar.
- ¹² Dogrusy, Hudaý hiç haçan pislik etmez,
Gudratygüçli adalaty ýoymaz.
- ¹³ Oňa bütin ýer yüzüniň üstünden hökmürowanlygy beren kim?
Bütin dünýäni Onuň ygtyýarynda goýan kim?
- ¹⁴ Hudaý niýet edip,
Öz ruhuny, demini yzyna alsa,
- ¹⁵ Bütin adamzat heläk bolar,
Ynsanlar ýene topraga öwürülerler.
- ¹⁶ Düşünjäň bolsa, diňle,
Sözüme gulak goý.
- ¹⁷ Adalaty ýigrenýän höküm sürüp bilermi?
Dogruçyly, gudratly Bolany ýazgarjakmy?
- ¹⁸ Ol patyşa: „Sen deýýus“,

- Beglere: „Siz pis“ diýýär.
- ¹⁹ Han-beglerden yüz görmeýär,
Baýy garypdan ýokary tutmaýar,
Çünki hemmeler Onuň eliniň ýaradandyry.
- ²⁰ Olar göz ýumup-açasy salymda ölýärler,
Adamlar gije lertzana gelip, dünýäden ötýärler,
Güýçliler hem ynsan eli degmezden ýok bolýarlar.
- ²¹ Hudaýyň gözleri ynsanlaryň ýoluna dikilgidir,
Ol ynsanlaryň her ädimini görýär.
- ²² Pisler gizlener ýaly,
Ne garaňkylyk, ne-de tüm garaňkylyk bar.
- ²³ Öz huzuryna höküme gelsinler diýip,
Ynsanlara gün bellemek gerek däl Hudaýa.
- ²⁴ Hudaý barlamazdan güýçlüleri gyryp,
Ýerlerine başgalary goýýar.
- ²⁵ Hudaý olaryň etmişlerini bilip,
Bir gijede olary agdarýar, olar ezilýärler.
- ²⁶ Hudaý olary pisligi üçin
Hemmäniň gözünüň alnynda jezalandyryýar.
- ²⁷ Çünki olar Onuň yzyna eýermediler,
Onuň ýollaryny äsgermezlik etdiler.
- ²⁸ Garyplaryň nalasy Hudaýa baryp ýetdi,
Ol ezilenleriň nalasyny eşitdi.
- ²⁹ Ýöne Hudaý ümsüm bolsa, kim Ony ýazgaryp biler?
Ol ýüzüni gizlese, kim Ony görüp biler?
Millet bolsun, adam bolsun parhy ýok,
- ³⁰ Hudaýsyz adam şalyk sürüp,
Halka duzak gurmasyn.
- ³¹ Hudaýa: „Jezamy çekdim,
Indi pis iş etmerin,
- ³² Görmeýänimi maňa öwret,
Etmiş eden bolsam, indi gaýtalaman“ diýeniňiz barmy?
- ³³ Hudaý isleýşiňe görä
Saňa adalatlylyk bersinmi?
Sen Ony ret etdiň.
Sen karara gelmelisiň, men däl,
Şonuň üçin bilýäniňi aýt.
- ³⁴ Düşünjesi bolanlar,
Meni diňleýän akyldarlar:
- ³⁵ „Eýýup bilmezden gürläýär,
Onuň sözlere manysyz“ diýerler.
- ³⁶ Pisler ýaly jogap gaýtarýandygy üçin,
Eýýup ahyra çenli synagda bolsun!
- ³⁷ Çünki ol günäsine günä goşýar,
Aramyzda kinaýaly el çarpyp,
Hudaýa garşy gepini köpeldýär».

35-nji bab

- ¹ Elihu şeýle diýdi:
² «Seniň: „Hudaýyň öňünde hakdyryn“ diýmäň
Dogry däl Eýýup!
- ³ Sen Hudaýa: „Günämiň Saňa näme dahyly bar?
Günäsizlikden näme peýda gördüm?“ diýýärsiň.
- ⁴ Men seni we dostlaryňy
Jogapsyz galdyrmaryn.
- ⁵ Göklere seredip gör,
Bulutlara göz gezdir, olar senden belent.
- ⁶ Günä eden bolsaň, Hudaýa näme zyýany bar?
Ýazygyň köpelse, Hudaýa zeledi näme?
- ⁷ Dogrulygyň Hudaýa ne peýdasy bar,
Onuň saňa mätäçligi näme?
- ⁸ Pisligiň özüň ýaly adamlara täsiri ýetýär,
Dogruçylygyň beýleki ynsanlar üçindir.
- ⁹ Ynsanlar agyr sütem astynda perýat edýärler,
Güýçlüleriň elinden gutulmak üçin ýardam sorýarlar.
- ¹⁰ Ýöne hiç kim: „Gijesine aýdymly berýän Ýaradanyň niredi?
- ¹¹ Ol bize ýer yüzündäki haýwanlardan köp öwredýär,
Bizi gökdäki guşlardan aklyly edýär“ diýmeýär.
- ¹² Ýamanlyk edýänleriň tekepbirliki zerarly,
Olar nalys edende, Hudaý jogap bermeýär.
- ¹³ Elbetde, Hudaý boş nalysy diňlemeýär,

- Gudraty güýçli oňa ähmiýet bermeýär.
¹⁴ Hudaýy görmeýärin diýseň-de,
 Dawaň Onuň öňündedir, Oňa garaş.
¹⁵ Indi Hudaý gaharyna jeza bermeýär,
 Günä gaty üns bermeýär diýip,
¹⁶ Eýýup biderek sözläp,
 Hiç zat bilmezden gepini köpeldýär».

36-njy bap

- ¹ Elihu sözüni dowam edip, şeýle diýdi:
² «Biraz sabyr et, men saňa düşündireýin,
 Hudaý üçin aýtmaly sözüň bar.
³ Bilimimi dürli çeşmelerden toplap,
 Ýaradanyň adyldygyny subut ederin.
⁴ Dogrudanam, sözlerim ýalan däl,
 Garsyňda duran bilimde kämildir.
⁵ Elbetde, Hudaý gudratly,
 Hiç kimi kemsitmeýär Ol,
 Ol paýhasda gudratlydyr.
⁶ Pisleri diri goýmaz Ol,
 Ezilenlere adalatlylyk berýär.
⁷ Dogrulardan gözüni aýyrmaz,
 Olary şalar bilen tagtda oturdyp,
 Ebedilik mertebelerini beýgeldýär.
⁸ Dogruçylyk zynjyr bilen baglanyp,
 Azap duzagyňa düşürilen bolsalar,
⁹ Hudaý gödek işlerini, ýazyklaryny
 Olara aýan etmegi üçindir.
¹⁰ Öwüt-ündewini diňledip,
 Pislikden dönmekligi buýurýar.
¹¹ Olar Hudaýa gulak salyp, Oňa hyzmat etseler,
 Günlerini hoşwagtykda,
 Ýyllaryny şady-horramlykda geçirerler.
¹² Gulak asmasalar, gylýçdan heläk bolarlar,
 Dünýäden pähim-paýhasyz ötüp giderler.
¹³ Hudaýsyzlar gahar-gazaby içinde saklaýarlar,
 Hudaý olary jezalandyrsa-da, Ondan ýardam dilemeýärler.
¹⁴ Ýaşlykda ölüp gidýärler,
 Ömürleri azgynlykda gutarýar.
¹⁵ Hudaý ezilenleri azapларыndan gutarýar,
 Muşakgatlara Özüni eşitdirýär.
¹⁶ Ol seni hem dertden azat edip,
 Çäksiz giňişlige çykardy,
 Saçagyňy näzi-nygmatlardan doldurdy.
¹⁷ Indi sen pislere hak bolan jezany çekýäň,
 Hökümden we adaltdan gutulyp bilmersiň.
¹⁸ Sak bol, baýlyk bilen aldanaýma,
 Para gyzygyp, ýoldan çykaýma.
¹⁹ Baýlygyň, egsilmez güýç-gaýratyň,
 Seni dertden gutaryp bilermi?
²⁰ Halklaryň ýer ýüzünden
 Ýok ediljek gijesini arzuw etme.
²¹ Seresap bol! Pislikden ýüz öwür,
 Seni günäden saklamak üçin muşakgatlyk iberildi.
²² Hudaýyň gudraty beýikdir,
 Onuň ýaly tälim berýän barmydyr?
²³ Hudaýa näme etmelidigini öwreden kim?
 Kim Oňa: „Edeniň telek“ diýip bilýär?
²⁴ Hudaýyň işlerini öwmeği unutma,
 Ynsanlar bu hakda aýdym aýtdylar.
²⁵ Bütün ynsanlar Hudaýyň işlerini gördi,
 Her kes oňa uzakdan seredýär.
²⁶ Hudaý, hakykatdanam, beýikdir,
 Onuň beýikligine doly düşünip bilmeýäris,
 Onuň ömür ýyllary akyla sygmaz.
²⁷ Hudaý suw damjalaryny göge ýygnap,
 Ýagşy damjalaryna öwürýär.
²⁸ Bulutlardan ýagşy ýagýar,
 Ynsanlaryň üstünden bol ýagmyr ýagdyrýar.
²⁹ Bulutlaryň ýaýradylýsyna,
 Asmanyň gübürdisine düşünip bilýän barmy?

- ³⁰ Hudaý gökde ýyldyrym çakdyrýar,
 Deňizleriň düýbüne çenli örtýär.
³¹ Hudaý halky şeýle dolandyrýar,
 Olary boletin iýmit bilen üpjün edýär.
³² Ýyldyrymy Öz elinde saklap,
 Öz bellän ýerinde çakmagy buýurýar.
³³ Gök gümmürdisi apy-tupanyň ýetip gelyändigini duýdurýar,
 Hatda mal-gara apy-tupanyň ýetip gelyänini bildirýär».

37-nji bap

- ¹ «Gümmürdä ýüregim galpyldap,
 Agzyndan çykyp gelyär.
² Diňläň Onuň gümmürdeýän sesini,
 Agzyndan çykýan owazy eşidiň.
³ Ýyldyrymy gögüň astyndaky ähli ýere,
 Ýer ýüzüniň dört künjegine iberýär.
⁴ Onsoň Onuň günleç sesi eşidilýär,
 Ol gök kimin gümmürdeýär,
 Öz bar sesine seslenýär.
⁵ Hudaýyň sesi täsin gürrüldi berýär,
 Biziň akyl ýetirerimizden has beýik işleri edýär.
⁶ Çünki Ol gara „ýag“ diýip,
 Ýagşa-da „güýçli ýag“ diýip buýruk berýär.
⁷ Munuň üçin ähli ynsanlaryň işi togtadylar,
 Olar Onuň beýik işlerini şonda bilerler.
⁸ Haýwanlar öz hinlerine girýärler,
 Öz sürenlerinde galýarlar.
⁹ Harasat öz mekanyndan çykýar,
 Sowuk güýçli ýelden gelyär.
¹⁰ Hudaýyň demine buz emele gelip,
 Suw giňişlikleri doňýar.
¹¹ Hudaý bulutlary ygaldan dolduryp,
 Olaryň arasyndan ýyldyrymy ýere pytradýär.
¹² Onuň buýrugyna görä,
 Bütün ýer ýüzüne aýlanýarlar,
 Hudaýyň buýrukларыna boýun bolýarlar.
¹³ Ýa ynsanlary jezalandyrmak üçin,
 Ýa-da ýer ýüzüni suwaryp,
 Öz söýgüsini görkezmek üçin,
 Ol ýagşy ýagdyrýar.
¹⁴ Eýýup, diňle muny,
 Togta-da, Hudaýyň beýik işleri hakynda pikirlen.
¹⁵ Hudaýyň bulutlary nähili dolandyryanyň,
 Nädip ýyldyrym çakdyryanyň bilýäňmi?
¹⁶ Bulutlaryň deňagramlylygyny,
 Kämil Biliminiň täsin işlerini bilýäňmi?
¹⁷ Ýer ýüzüne günorta ýeli öwüsýän möwsümde,
 Eşikleri yssydan endamyna ýapşýan sen,
¹⁸ Guýma bürünç aýna deň berk bolan asmany
 Hudaý bilen bile guýup bilermiň?
¹⁹ Hudaýa näme diýmelidigini bize öwret,
 Sözümi beýan edip bilmeýäris, çünki biz garaňkylykda.
²⁰ Gürleşmek isleýänimi Hudaýa aýtmalymy?
 Ýuwudylmak isleýän barmy?
²¹ Şemal geçip, bulutlar syrylanda,
 Gökde parlaýan nura
 hiç kim seredip bilmez.
²² Hudaý demirgazykdan altyn şöhle saçyp gelyär,
 Ol gudratly şöwkete bürenendir.
²³ Gudraty güýçli elýetmez, gudratda beýikdir,
 Ol adyldyr, dogruçylykda beýikdir,
 Ol hiç zulum etmeýär.
²⁴ Şonuň üçinem ynsanlar Ondan gorkýarlar,
 Hudaý olaryň paýhasyna üns bermeýär».

38-nji bap

Rebbiň sözi

- ¹ Onsoň Reb harasadyň içinden Eýýuba şeýle jogap berdi:
² «Nadan sözleriň bilen
 Nesihatymy garalar ýaly kim bolupsyň?
³ Erkek kimin biliňi berk guşa,

- Seni sorag etjek, Maňa jogap ber!
- ⁴ Men ýeriň düýbünü tutanymda, sen niredediň?
Bilýän bolsaň, aýt hany!
- ⁵ Ýeriň ölçegini kesgitläň kim? Sen bulary bilýändirin öýdýäňmi?
Onuň üstünden ýüp çeken kim?
- ⁶ Ýer sütünlerini saklaýan diregler nämä berkidilen?
Onuň burç daşyny kim goýdy?
- ⁷ Şonda daň ýyldyzlary aýdym aýdysdylar,
Ähli ylahy barlyklar begenjinden gygyryşdylar.
- ⁸ Deňiz ýeri böwsüp çykanda,
Onuň öňüne böwet basan kim?
- ⁹ Deňzi bulutlar bilen örtüp,
Ony tüm garaňkylyga gaplan Mendirin.
- ¹⁰ Deňze gözenekdir gapy goýup,
Oňa çäk çeken-de Mendirin.
- ¹¹ Deňze: „Şu ýere çenli akyp, mundan aňryk geçmersiň,
Güýçli tolkunlaryň şu ýerde togtasyn!“ diýdim.
- ^{12–13} Şöhlesini ýer ýüzüniň dört künjegine ýaýradar ýaly,
Pisleri gizlenen yerinden silterläp çykarar ýaly,
Ömründe ir sähere buýruk berdiňmi?
Daň şapagyna ýerini görkezdiňmi?
- ¹⁴ Ýer ýüzi möhür basylan toýun,
Lybas kimin göze görüňär.
- ¹⁵ Pisler nurdan mahrum edilyär,
Ýokary galdyrylan gol döwülýär.
- ¹⁶ Deňziň gözbaşlaryna baryp gördüňmi?
Çuňluklaryň düýplerine gezelenç etdiňmi?
- ¹⁷ Saňa ölümler dünýäsiniň gapylary görkezildimi?
Tüm garaňkylygyň derwezelerini gördüňmi?
- ¹⁸ Dünýä giňişligine ser saldyňmy?
Aýt, onda şularyň baryny bilýän bolsaň.
- ¹⁹ Ýagtylygyň mesgenine gidýän ýol nirede?
Garaňkylygyň mekany nirede?
- ²⁰ Olary yerli-ýerine äkidip bilermiň?
Olaryň mesgenlerine gidýän ýodalary bilýäňmi?
- ²¹ Sen bulary bilýändirin öýdýäňmi?
Sen näme şol döwürde doguldyňmy?!
Şonça ýyllar ýaşadyňmy?
- ²² Garyň ammarlaryna girip gördüňmi?
Doly ammarlaryna ser saldyňmy?
- ²³ Olary betbagtly günler üçin,
Gowga we söweş günleri üçin saklaýaryn.
- ²⁴ Ýyldyrymyň nireden gelyäniň,
Gündogar ýeliniň nireden başlaýanyny bilýäňmi?
- ^{25–27} Ynsanyň aýak basmadyk ýerine,
Ýaşalmaýan çöle ýagys ýagsyn,
Haraba öwürülen çöl suwdan ganyp,
Ol ýerde ot bitsin diýip,
Ýagys akymly üçin ýaby,
Ýyldyrymlara ýol açan kim?
- ²⁸ Ýagşyň atasy barmy?
Çyg damjalaryny ýaradan kim?
- ²⁹ Buz kimiň ýatgysyndan çykdy?
Göklerden düşen gyrawy kim dogurdy?
- ³⁰ Suwlar gaty daşa döňýär,
Deňziň ýüzi doňýar.
- ³¹ Ülker ýyldyzlarynyň zynjyrlaryny baglap bilermiň?
Orionyň baglaryny çözüp bilermiň?
- ³² Ýyldyzlar toplumyny öz möwsümlerinde çykaryp bilermiň?
Uly, Kiçi Ýedigene ýol görkezip bilermiň?
- ³³ Göğüň kanunlaryny bilýäňmi sen?
Ýerde olaryň hökümünü ýöredip bilermiň?
- ³⁴ Başyňa bol ýagys ýagsyn diýip,
Bulutlara buýruk berip bilermiň?
- ³⁵ Saňa: „Biz seniň hyzmatyňda“ diýer ýaly,
Ýyldyrym çakdyryp bilermiň?
- ³⁶ Leglege paýhas beren kim?
Horaza düşünje beren kim?
- ³⁷ Kimiň bulutlary sanamaga paýhasy ýeter?
Göğüň tulumlaryny kim agdaryp biler?
- ³⁸ Şonda toprak gatap,
Kesekler biri-birlerine ýapysýarlar.
- ^{39–40} Şirler sürenlerine sümen pursaty,
Ýa-da sümme tokaýda bukuda ýatyrka,
Şir üçin aw awlap bilermiň?
Çaga arslanlaryň garnyny doýrup bilermiň?
- ⁴¹ Garga balalary Hudaýa nalyş edip,
Açlykdan entänlerinde,
Olary olja bilen üpjün edýän kim?»

39-njy bap

- ¹ «Dag geçileriniň haçan guzlaýanyny bilýäňmi?
Keýikleri guzlaýan wagty synlaýaňmy sen?
- ^{2–3} Olar бүкүлүп, burgusy tutup, çagalanda,
Olaryň näwagt aýlarynyň dolup,
Guzlamaly pursatyny bilýäňmi?
- ⁴ Balalary çölde ösüp, güýç alýar,
Çykyp gidip, yzlaryna dolanmazlar.
- ⁵ Ýabany eşegi boşadyp goýberen kim?
Ony duşagyndan boşadan kim?
- ⁶ Olara çölleri öý,
Şor yerleri mesgen edip berdim.
- ⁷ Ol şäheriň galmagalyna gülyär,
Mal sürýäniň gykylygyny eşitmeýär.
- ⁸ Öri üçin depelerde enteýär,
Gök otluk agtarýar.
- ⁹ Ýabany öküz saňa hyzmat etmägerazy bolarmyka?
Gijäni seniň ahryryň başynda geçirermikä?
- ¹⁰ Ýer sürdürmek üçin ýabany öküzä boýuntyryk salyp bilermiň?
Ýa-da ol seniň zyňdan yerlere mala basarmyka?
- ¹¹ Onuň beýik güýjüne bil baglap bilermikäň?
Agyr işiňi oňa tabsyryp bilermikäň?
- ¹² Ýabany öküziň hasylyňy ýygnap,
Harmanyňa üşürjekdigine ynamyň barmy?
- ¹³ Leglegiňki kimin ganat-peri bolmasa-da,
Düýeguş begençli ganat kakýar.
- ¹⁴ Düýeguş ýerde ýumurtgalaýar,
Olary gumda ýyladýar.
- ¹⁵ Ýumurtgalaryň aýak astynda ýenijlegini,
Ýabany haýwanlaryň olary basgylajakdygyny unudýar.
- ¹⁶ Balalaryny edil kesekiniňki kimin zabun tutýar,
Zähmetiniň biderek boljagyndan heder etmeýär.
- ¹⁷ Çünki Hudaý ony paýhasdan mahrum edendir,
Oňa aň bermändir.
- ¹⁸ Emma düýeguş ganat ýaýyp ylganda,
Atyň we çapyksuwarýnyň üstünden gülyär.
- ¹⁹ Bedewe güýç-kuwwat berýän senmi?
Onuň boýnuna ýaly bitirýän senmi?
- ²⁰ Senmi ony çekirtge kimin bökdürýän?
Kişände, aýylgançdyr onuň sesi.
- ²¹ Gazaply yer peşäp, güýjüne buýsanýandyr,
Duşmanyň üstüne okdurylýar.
- ²² Gorka gülyp, hiç zatdan heder etmeýär,
Gylyçdan hem gaçmaýar.
- ²³ Sagdak, ýalpyldawuk naýza we hanjar oňa degip,
Zarňyldap, yzyna atylyar.
- ²⁴ Buýsançdan möwç alyp, esli aralyga çapýar,
Ümsüm durmaz ol surnaý sesine.
- ²⁵ Surnaý sesi ýaňlananda, ol kişneýär,
Söweş ysny, serkerdeleriň goh-galmagalyny,
Söweş gykylyklaryny uzakdan duýýar.
- ²⁶ Gyrgy seniň paýhasyň bilen gökde gaýyp,
Ganatlaryny ýaýyp, günorta tarap uçarmy?
- ²⁷ Bürgüt seniň buýrugyň bilen göge galyp,

- Belentlikde höwürte ýasanýarmy?
²⁸ Ol uçut gaýalarda ýaşap,
 Olary özüne gala edinýär.
²⁹ Awuny şol ýerden gözleýär,
 Gözleri awuny uzakdan görýär.
³⁰ Balalary gandan ýymitlenýärler,
 Nirede läş bolsa, olar şol ýerdedir».

- ³¹ Reb Eýýuba şeýle diýdi:
³² «Gudratygüýçli bilen jedelleşen Oňa düzediş berermi?
 Hudaý bilen dawalaşýan jogap bersin».

- ³³ Eýýup Rebbe şeýle jogap berdi:
³⁴ «Wah, men bir sanda ýok adam,
 Saňa näme jogap bereýin?
 Agzuma bek bolaryn indi.
³⁵ Köp gezek gepledim, ýöne mende jogap ýok,
 Mundan artyk geplemen indi».

40-njy bap

- ¹ Reb hasadyň içinden şeýle jogap berdi:
² «Erkek kimin biliňi berk guşa,
 Seni sorag etjek, Maňa jogap ber.
³ Meni adalatsyzlykda aýyplajakmy sen?
 Özüňi aklamak üçin Meni höküm etjekmi indi?
⁴ Hudaýyň güýji ýaly güýjüň barmy?
 Onuňky ýaly güňleş sesiň barmy?
⁵ Özüňi şan-şöhret we belent mertebe bilen beze,
 Şöhret we hormat donuny geý.
⁶ Möwç alýan gazabyňy dök,
 Tekepbirlere bakyp, olary boýun egdir.
⁷ Tekepbirlere garap, olary dyza çöker,
 Pislere duran ýerlerinde mynjyrat.
⁸ Hemmesini bile topraga göm,
 Olary gabyrda bagla.
⁹ Şonda sag eliňiň seni halas edip biljegini
 Men-de boýun alaryn.
¹⁰ Ine, Bähemos⁴ seret,
 Seni ýaradysym kimin, ony-da Men ýaratdym,
 Ol öküzi kimin ot iýýär.
¹¹ Gör, onuň bilinde nähili güýç bar,
 Garnyndaky muskullary nähili güýçli!
¹² Guýrugyny kedr agajy kimin sallaýar,
 Budunyň siňirleri örüm-örümdir.
¹³ Süňkleri bürünç turbalar kimin,
 Gapyrgalary demir gözenekleri kimindir.
¹⁴ Bähemos Hudaýyň beýik işleriniň arasynda iň ajaýybydyr,
 Diňe Ýaradany oňa gylç bilen golaýlaşyp biler.
¹⁵ Baýyrlar onuň otlagydyr,
 Ol ýerde haýwanlar ýaýnaşýarlar.
¹⁶ Ol gyrymsy agaçlar astynda,
 Gamyslyk bilen örtülen batgalykda ýatýar.
¹⁷ Gyrymsy agaçlar üstüne kölege salýar,
 Deräniň söwütleri ony gurşaýar.
¹⁸ Derýa joşsa-da, ol eýmenmez,
 Iordan daşyp, agzyna-burnuna gelse-de, ol arkaýyn.
¹⁹ Kim ony garbak bilen tutup biljek?
 Kim çenňek bilen onuň burnuny deşip biljek?
²⁰ Liwýatany⁵ çenňek bilen tutup bilermiň?
 Ýa-da onuň diline syrtnak salyp bilermiň?
²¹ Burnundan ýüp geçirip bilermiň?
 Ýa-da äňinden çenňegi ötürip bilermiň?
²² Ol saňa ýalbaryp-ýakararmyka?
 Şirin sözleri bilen seni yrarmyka?
²³ Özüni ebedilik guluň ederiň ýaly,
 Seň bilen äht baglaşarmyka?
²⁴ Guş bilen oýnaşyň ýaly onuň bilenem oýnarmykaň?
 Ýa-da ony kenizleriňe göz-gulak bolup bilermiň?
²⁵ Täjirler ony alyp-satyp bilermikäler?»

- Söwdagärler ony öz aralarynda paýlaşyp bilermikäler?
²⁶ Derisini naýza bilen,
 Kellesini balykçylaryň gadalgasy bilen deşim-deşim edip
 bilermiň?
²⁷ Oňa eliňi degrip gör, ol saňa göz görkezmezmi, ä,
 Sen ony ikiläp gaýtalamarsyň».

41-nji bap

- ¹ «Ony tutmak umydy netijesizdir,
 Garasyny göreniň gorkudan ýuregi ýarylar.
² Ony oýaryp biljek ýurekli adam ýokdur,
 Kim Meniň önümde durup biljek?
³ Kim Menden hasabat bermegimi sorayar?
 Gögüň astyndaky bar zat Meniňkidir.
⁴ Liwýatanyň beden agzalary,
 Beýik güýji we gözleý syraty barada dymmaryn.
⁵ Kim onuň sowudyny çykaryp biler?
 Kim oňa ýarag bilen golaýlaşyp biler?
⁶ Kim onuň agzyny açmaga ýurek eder?
 Agzyndaky dişleri gorkunçdyr.
⁷ Arkasy ykjam möhür bilen mäkämlenen,
 Hatar-hatar galkanlar bilen örtülen.
⁸ Olar biri-birlerine şeýle ýakyn welin,
 Hatda aralaryndan howa geçmeýär.
⁹ Birek-bireklerine ýapysdyrylydyr olar,
 Mäkäm seplenendirler, olary aýryp bolmaz.
¹⁰ Asgyranda ot saçýar,
 Gözleri daň şapagy kimin ýanyp dur.
¹¹ Agzyndan ýalyn çykýar,
 Ot uçgunlary syçraýar.
¹² Burnunyň deşiklerinden gaýnaýan gazan,
 Ýanýan gamyş kimin tüsse çykýar.
¹³ Demi kömürleri köredýär,
 Agzyndan alaw çykýar.
¹⁴ Güýç onuň boýnundadyr,
 Gorky onuň huzurynda tans edýär.
¹⁵ Etiniň gatlyry biri-birine ýapysyp,
 Endamynda berkän, ol gymyldamaýar.
¹⁶ Ýuregi daş kimin gaty,
 Degirmen daşy kimin gatydyr.
¹⁷ Ol ýerinden galanda, güýçliler lerezana gelýär,
 Gorkudan ýaňa titröp, özlerni ýitirýärler.
¹⁸ Oňa gylç kär etmez,
 Naýza, hanjar we ok ötmöz.
¹⁹ Ol demri saman,
 Bürünji çüýrük agaç saýýar.
²⁰ Atylan okdan gaçmaz,
 Sapan daşlary oňa saman ownugy kimindir.
²¹ Serdesseleri saman saýýar,
 Özüne tarap zyňylan naýzalara gülýär.
²² Garnynyň asty gyýçak küýze döwürleri kimindir,
 Palçygyň üstüne süýnüp, mala basylan ýaly yz galdyryýar.
²³ Çuňlugyň suwlaryny gazan kimin gaýnadýar,
 Deňzi melhem gaýnadýlan gaba dönderýär,
²⁴ Zyznda parlak yz galdyryýar,
 Deňiz agaran saça meňzedilýär.
²⁵ Bütün älemdede onuň deňi-taýy ýokdur,
 Bu mahluk gorky-ürkini bilýän dälidir.
²⁶ Ol ähli jandarlaryň içinde iň tekepbiridir,
 Ýyrtýjy haýwanlaryň iň boýnyýogynydyr».

42-nji bap

Eýýubyň täze durmuşy

- ¹ Onsoň Eýýup Rebbe şeýle jogap berdi:
² «Men bilýän, Seniň eliňden hemme zat gelýär,
 Göwnüňe gelen zady amala aşyryň.
³ Nesihatýňy garalajak barmy?
 Şonuň üçinem men düşünmedik,
 Asla akyl ýetirip bilmedik zatlarym barada gepledim.

⁴ Bähemos – bize mälum bolmadyk äpet haýwan.

⁵ Liwýatan – gadymy rowaýatlardaky deňiz peläketi. Sözlüğe seret.

⁴Indi maňa gulak assana, men geplejek,
Senden sorayyn, maňa jogap bersene.

⁵Sen hakda gulagym bilen eşidipdim,
Indi Seni öz gözlerim bilen gördüm.

⁶Munuň üçin özümi ýigrenip,
Başymdan gumdur kül sowrup toba edýärim».

⁷Reb Eýýup bilen gürrüňini tamamlandan soň, teýmanly Elipaza ýüzlenip, şeýle diýdi: «Meniň saňa we seniň beýleki iki dostuňa garşy gazabym lowlaýar, çünki siz gulum Eýýup ýaly Men barada hakykaty sözlemediňiz. ⁸Sonuň üçin hem indi ýedi öküz bilen ýedi goçy alyň-da, gulum Eýýubyň ýanyna baryp, özüňiz üçin ýakma gurbanlygyny hödür ediň. Gulum Eýýup siziň üçin dileg eder. Men siz bilen akmaklygyňyza görä iş salyşmarn, onuň dilegini kabul ederin, çünki siz Men barada hakykaty gulum Eýýup ýaly sözlemediňiz». ⁹Şeýdip, teýmanly Elipaz, şuwaly Bildat hem-de nagamly Sopar Eýýubyň ýanyna gidip, Rebbiň tabsyryşy ýaly hem etdiler. Reb Eýýubyň dilegini kabul etdi.

¹⁰Eýýup dostlary üçin dileg edenden soň, Reb oňa bar zatlaryny yzyna gaýtaryp berdi. Reb oňa öňküsinden iki esse köp zat berdi.

¹¹Onsoň ähli doganlarydyr uýalary we öňki tanyşlary Eýýuby görmäge gelip, öýünde bile çörek iýdiler. Onuň başyna Rebbiň getiren belalary üçin duýgudaşlyk bildirip, oňa teselli berdiler. Olaryň hersi Eýýuba bir bölek kümüş bilen altyn ýüzük berdiler.

¹²Reb Eýýubyň soňky durmuşyny öňki durmuşyndan-da has bereketli etdi. Onuň on dört müň goýun-geçisi, alty müň düýesi, müň jübüt öküzi we müň urkaçy eşegi bardy. ¹³Şeýle hem ýedi ogly, üç gyzy bardy. ¹⁴Birinji gyzynyň ady Yemima, ikinjisiniň ady Kesiýa, üçünjisiniň ady Kerenhappukdy. ¹⁵Dünýäniň hiç bir künjeginde Eýýubyň gyzlary ýaly görmegeý gyzlar yokdy. Kakalary erkek doganlary bilen birlikde olara-da miras berdi.

¹⁶Mundan soň Eýýup ýüz kyrk ýyl ýaşap, çagalaryny, dört arka çenli agtyk-çowluk gördi. ¹⁷Şeýdip, Eýýup gojalyp, durmuşdan razy bolup dünýäden ötdi.